

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Ž nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Delavska okrožnica in socializem

Tisočletni Rim nima navade proslavljati desetletnih obletnic. V njegovi vekoviti zgodovini prihajajo v poštev stoletni in tisočletni jubileji. Ako pri okrožnici Rerum novarum napravljamo izjemo in hoče že njeno štiridesetletnico kar najslovesneje proslaviti, je to dokaz velike važnosti in aktualnosti socialnih naukov Leona XIII. tudi za današnji čas. Po širnem svetu se katoličani pripravljajo na dostojno proslavo delavske okrožnice. Socialističnemu tisku je to zelo neljubo, ker si — kakor znano — rado prisvaja monopol in privilegij v obravnavanju delavskega vprašanja. Zato skuša s protičlanki zmanjšati sekularni pomen tega dogodka. Naš socialistični listič člankov sicer ne zmore, a se drugače na svoj znan »kulturni« način že nekaj mesecev obrejuje ob »Rerum novarum«.

Vse to seveda nič ne spremeni na važnosti delavske okrožnice, ki s svojimi jasnimi izjavami o delavski plači, delovni dobi, zasebni lastnini, političnih pravicah delavstva itd. sega v socialna razmotrivanja tudi naših dni. Mesto da se socialisti spodditkajo ob delo Leona XIII., bi mnogo bolje storili, ako priznajo, da je sodobni socializem načelno že mnogo prešibek, politično in taktično pa povsod preveč omrežen, da bi mogel doumeti in debatirati o pomenu »Rerum novarum« za načelno osnovo vseh gospodarske in socialne politike. Zmogli so kaj takega socialisti, ki so bili sodobniki Leona, ni pa več v stanu sodobna socialistična generacija.

Zlasti ena značilnost stopa ob Leonovi okrožnici v ospredje. Pri vseli velikih socialnih bojih gre vselej vendarle za osnovna načela. Le kdor sam nima nobenih načel in se vsa njegova modrost izčrpa v vsakodnevnih zahtevah, kar se v prehodnih časih, kakor so današnji, dogaja pri mnogih ljudeh, tak ne bo mogel zajeti one načelnosti, ki je v preprostih stavkih formulirana v okrožnici. Tem večjo dolžnost pa imajo katoličani, da ob štiridesetletnici enciklike znova premislijo važne socialne smerice, ki jih je podal veliki socialni papež. Gospodarsko in družabno življenje se je v 40 letih gotovo v marsičem spremenilo in dalje razvilo, toda načela, s katerimi moremo tudi današnje socialno življenje meriti, so ostala neizpremenjena ista.

Za socializem itak vemo, da je že od nekdaj capljaj za gospodarskim razvojem in je po svoji fatalistični formuli siljen celo ves kapitalističen gospodarski razvoj sprejemati kot nujno in neizbežno dejstvo. Kako naj potem delavstvo od socialistov zahteva na solidnih temeljih orientiranega vodstva gospodarskega in družabnega življenja!

Enciklika »Rerum novarum« je podala socialno etične smerice, ki naj služijo kot osnova socialnega dela. Papež pa ni imel namena, da posamezne slučaje n. pr. določiti rešitev medznega vprašanja, ki naj se uredi po vsakokratnih gospodarskih prilikah. Toda, ali je tak recept morda podal socializem? Poskušal je pač, a je doživel blamažo. Nemškemu delavstvu je še dobro v spominu, kako preprosto so socialisti takoj po vojni, ko so prišli na oblast, kanili priti v okoli rastočemu kapitalizmu in mamonizmu. Uporabljale so se metode, ob katerih se človek lahko navdušuje, ne more pa od njih živeti.

Katoliško delavstvo je prav storilo, da ni sledilo idejam, ki jih je Marx zastopal v svojem komunističnem manifestu, ampak se je oprijelo smernic, podanih od Leona v delavski okrožnici. Kajti pota, ki jih priporoča Leon, so edino mogoča, da se trajno izboljša položaj delovnih slojev. V sovjetski Rusiji je izveden do kraja komunistični manifest. In kakšen je položaj delavstva v tem »delavskem paradizu«? Ali se ne uporablja gospodarski in delovni sistem, ki se čisto nič ne loči od suženjskega dela najbolj temnih dob človeške zgodovine!

Vemo sicer, da vodilni socialistični teoretični odklanjajo boljševiške gospodarske metode. Toda ali se ne sklicujejo eni kot drugi na Karla Marxa kot izvor in cilj svojih želja? Za teoretične razlage in različna tolmačenja socialistične biblije ima delavstvo breme malo smisla. So tudi zanj brez pomena, ker nimajo le ozek krog socialističnih znanstvenikov in intelektualcev. Temu nasproti pa mora vsakdo občudovati jasnost, s katero Leon govori tudi o najtežjih problemih, ne da bi njegova izvajanja potrebovala dolgih komentarjev. Malenkostna kritika, ki se tu in tam pojavlja iz nasprotnih vrst, ne more zmanjšati mojsterkega dela Leona XIII.

»Rerum novarum« naj postane v letošnjem letu predmet pogostih razgovorov v naših izobraževalnih družtvih. Iz Amerike poročajo, da že od božiča dalje nek katoliški duhovnik iz Detroita, znanega avtomobilnega mesta po radiju govori vsako soboto zvečer milijonom Američanom o delavski okrožnici. V moderni, visokoindustrijski Ameriki vedo torej dobro ceniti pomen Leonove delavske okrožnice. Tudi pri nas ne smemo zaostajati. Pričakujemo, da se bo slovenska 30-članska delavska delegacija, ki je sinoči odšla na proslavo »Rerum novarum«, vrnila z novim svežim navdušenjem za krščansko socialna načela iz večnega Rima in da ne bo zamudila prilike, jih po vrnitvi v pismo in besedi tolmačiti vsem, ki so dobre volje.

„Izgubljena domovina“

Kako si „Südmarka“ zamišlja izvrševanje manjšinskih dolžnosti napram koroškim Slovencem — Iredentičen poziv za obrambo nemštva onstran meje — Nauki nemško-avstrijske carinske zveze

Celovec, 10. maja. (Izvirno »Slov.«) d. Po vsej deželi, predvsem pa po slovenskem delu Koroške so nabiti kribeči plakati »Südmark«, s katerimi se ta že izza predvojnih časov znana in zloglasna ponemčevalnica slovenskega ljudstva obrača na vse rodoljube, da darujejo v prosep obrambe nemštva. Plakati nosijo na čelu veliko sliko, predstavljajočo mater in otroka v narodni noši, kako gledata proti jugu, kjer se vidijo grebeni skalnatih gora. Mati z reko kaže tja v gorato smer, nad podobo pa je razkošen napis »Die verlorene Heimat« (Izgubljena domovina. Klise opisane slike prinašamo — op. ured.). Manjše letake z isto sliko in z izjavalnimi pozivi pa je »Südmark« razposlala v tisočih izvodih tudi med zavedne Slovence. Iz priloženega izvoda boste prav lahko doumili, kako »Südmark« pojmuje manjšinsko politiko in dolžnosti napram manjšinskim narodom, da se niti ne sramuje izjavljati iz itak že obubožanega in brezpravnega Slovenca skromne prihranke za njegovo lastno raznaroditev. To je nemoralno početje, o katerem je najmanj, kar moremo reči, da je nevredno kulture, ki govori v imenu 70 milijonov Nemcev.

Kljub vsem optimističnim poročilom, ki kaj rada grado ven v svet o položaju slovenske koroške manjšine, moram reči, da je dejanski položaj tak, da polagoma njihove odporne sile pojenjujejo. Pritisk, ki se izvaja na nje od strani najnižjih državnih uradnikov, povzroča, da se celo najbolj pogumni bojijo pokazati slovensko zavednost. Veliko jih je pa že na žalost, ki polagoma otoperejo in si mislijo, kaj bi se zaletavali z glavo v zid, prej ali slej bo itak vse pomenceno. Dela se povsod strankarsko, o avtonomiji ni nobenega govora in šole mirno germanizirajo slovensko mladino. Po nekaterih šolah sicer uporabljajo Maklinovo začetnico, ki ima ne-

steto jezikovnih napak, toda še to se otroci učijo samo brati, na ta način, kakor ministrant latinskih molitev, citajo in izrekajo že, toda razume nobeden nič, ker učitelj slovenskega ne razume, ali vsaj nič ne razlaga. Po mnogih »dvojezičnih« šolah pa že takoj prvo leto začnejo z gotskimi črkami, tako da niti duhovnik ne more uporabljati slovenskega katekizma, ker otroci črk ne poznajo. Veliko ponemčevalno sredstvo je tudi požarna bramba, ki je navidezno dobrodelno društvo, toda, ki po svojih prosvetnih odsekih služi ponemčevanju Slovencev.

Ljubljana, 11. maja. Naše uredništvo je sprejelo izvod razglasa, ki ga je za mesec maj razposlal po vsej državi nemški Schulverein »Südmark« in ki je bil z veliko intenzivnostjo kolportiran po pošti in osebno po slovenskih krajih Koroške. V tem razglasu poziva »Südmark« vse ljubitelje nemštva, da ji naj pomagajo čuvati Nemece, kojih narodnost je ogrožena vsled krivičnih mej, določenih v mirovni pogodbi v St. Germainu.

Nemci - žrtve miru

Odkritosrčne besede nemškega državnega kanclerja — Napačen vtis o nemških ciljih

Berlin, 11. maja. AA. V Clopenburgu v severni Nemčiji je imel kancler Brünning govor, v katerem je poudaril potrebo po strogem varčevanju v državnem gospodarstvu. Listi smatrajo njegovo izvajanje za velevažna v mnogih oziirih. Kancler je naglasil, da je imel vladin program finančne obnove države sijajne rezultate. Vendar je padanje državnih dohodkov povzročilo potrebo po nadaljnjem zmanjšanju državnih izdatkov. Podrobnosti o tem mbo objavila vlada koncem meseca. Brünning je nadaljeval, da bi Nemčija gotovo doživela veliko razočaranje, ako bi pred rešitvijo svojega finančnega vprašanja začela reparacijsko vprašanje. Brez ureditve državnih finančnih je vsaka uspešna reparacijska politika nemogoča. »Bila bi velika pogreška kabineta«, je nadaljeval Brünning, »ako bi otvoril

reparacijsko vprašanje, preden bi pripravil temelj za delikatna in težavna pogajanja za revizijo reparacij.« Govorec o zadnjem Briandovem govoru, je Brünning izrazil svoje obžalovanje, da je nastalo toliko razburjenje v zadevi carinskega sporazuma z Avstrijo, ki da je zgolj gospodarskega značaja. Inozemstvo je dobilo tako popolnoma napačen vtis o nemških ciljih. Brünning je nadalje obžaloval besede »vojna«, ki jo je rabil Briand v svojem govoru ter poudaril, da bi se morala ta beseda črtati iz besednjaka, kar da bi najbolj koristilo miru. — Brünning je končal: »Briand je imenoval Francoze vojake miru. Nemi so pa žrtve miru. Svet se bo pomiril šele tedaj, ko bodo vsi priznali to temeljno resnico«.

Nova trozveza?

Avstrija-Italija-Madžarska stvorijo gospodarsko enoto

Dunaj, 11. maja. tg. Se pred ženevskim zasedanjem je pričakovati prvega evropskega regionalnega dogovora med Avstrijo, Madžarsko in Italijo, katerega sprejem bo omogočila avstrijsko-madžarska trgovinska pogodba, ki stoji neposredno pred zaključkom. Vsaka izmed obeh držav bo dovolila za izvozni kontingent, ki bo omejen na zgoraj, s prispevki v gotovini pocenitev eksportnih kreditov. Ti prispevki pa bodo šli na stroške druge države, kar se bo izrazilo z obračunavanjem v klirinskem prometu. Ta sistem pomeni toliko, kakor da si obe državi dovoljujeta prednostne carine. V razmerju med Avstrijo in Madžarsko bo izkazoval klirinski promet saldo v breme Avstrije, ker je madžarski kontingent večji kakor avstrijski. Ta pogodba pa bo postala pogodba med tremi na ta način, da bo

na eni strani sklenila Madžarska z Italijo enako pogodbo, ki bo skupno z avstrijsko pogodbo rešila Madžarsko skrb za svoje žito zaenkrat za eno leto. Na drugi strani pa bo Avstrija sklenila z Italijo sheno pogodbo o kontingentu, ki bo izkazovala saldo v breme Italiji približno v enaki višini kakor pogodba med Avstrijo in Madžarsko v breme Avstrije. V političnem pogledu pomeni ta postopek, da Nemčija in Avstrija s svojo carinsko unijo ne četa izključiti inozemstva pri racionalizaciji gospodarstva. (Tako?)

Bukarešt, 11. maja. tg. Doznava se, da se je romunski ministrski svet v nedeljo popoldne bavil z vprašanjem nemško-romunskih gospodarskih pogajanj, ki se bodo obnovila takoj po zasedanju Sveta Društva narodov v Ženevi.

Nove fantazije o Habsburžanih

Budimpešta, 11. maja. z. V »A Regelu« objavlja Jules Sauerwein istočasno kot v pariškem »Matinu« članek o restavraciji Habsburžanov v Avstriji in Madžarski. Poudarja, da sta mu dr. Schöber in Bethlen v svojih izjavah, katere sta mu ob priliki sestankov podala, natančno pojasnila politični in moralni položaj. To je posebno važno za prizadevanje obeh držav, ki sta v preteklosti tvorili jedro bivše donavske monarhije. Malo popreje, predno je bil objavljen dunajski protokol o carinski zvezi, sta imeli Avstrija in Madžarska zelo zanimiva pogajanja o zamenjavi posestev. Zato se ne sme vnaprej trditi, da je Madžarska avtomatično in brez odpora že vnapre sprejela berlinski načrt. Ko je počila bomba dunajskega protokola, se je pokazalo, da je Nemčija izvajala pritisk na Avstrijo, da se onemogoči

pogajanja med Dunajem in Budimpešto. »Italia« trdi, da ima dunajsko-berlinski načrt velik pomen, a znani članek rimske »Tribune« o restavraciji Habsburžanov je že precej razjasnil situacijo. Sauerwein pravi, da bo letos Zita bivala v Biamore, kjer jo bo obiskal italijanski kralj. Ob tej priliki se bo razgovarjalo o zaročitvi Otona Habsburškega z italijanskim princem ter o sporazumu med Francijo in Italijo v habsburškem vprašanju. Sauerwein misli, da Madjari vendar niso tako zelo monarhistični, da bi Oton kar lahko zasedel budimpeštanski prestol. Misli, da bo restavracijo Habsburžanov onemogočil nemški »Drang nach Osten«. Madžarska mora vprašanju restavracije Habsburžanov posvečati največjo pažnjo, toda dobro bi bilo, če bi velesile v sporazumu z Nemčijo razčistile to vprašanje.

Nov ban dunavske banovine

Belgrad, 11. majač AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja z dne 11. maja je bil na predlog predsednika ministrskega sveta in ministrstva za notranje zadeve na podstavi čl. 5 zakona o razdelitvi kraljevine na upravna področja v zvezi s § 18, uradniškega zakona imenovan za bana dunavske banovine v 2/1 g. Nikolić Milan, vrhovni inšpektor v ministrstvu za notranje zadeve.

Poljski minister v Zagrebu

Zagreb, 11. maja. ž. Jutri pride semkaj polpolno močni minister poljske republike g. dr. Vaclav Babinski. Njegov obisk je službenega značaja in bo ob tej priliki obiskal vrhovnega predstavnika cerkvene oblasti, nadškofa dr. Ante Bauerja, nato predstavnike ostalih oblasti.

Osebnosti

Belgrad, 11. maja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil imenovan za kasacijskega sodnika v 2/1 g. Dragomir Vuković, dozdaj kasacijski sodnik v 3/1.

Prepovedan list

Belgrad, 11. maja. AA. Z odlokom ministrstva za notranje zadeve št. 13.191 z dne 7. maja je prepovedan uvoz in razširjanje v naši državi lista »Makedonija«, ki izhaja v Solunu, ker piše proti interesom naše države.

Dr. Stampar v Ženevi

Zagreb, 11. maja. AA. Higijenski odbor Društva narodov je imenoval na svoji zadnji seji g. dr. A. Stamparja za glavnega poročevalca o vprašanju higijene na podeželju. Svoje poročilo bo g. dr. Stampar predložil mednarodni konferenci, ki bo zadnje dni junija in začetkom julija t. l. v Ženevi.

Iz poljedelskega ministrstva

Belgrad, 11. maja. AA. Danes dopoldne je bila otvorjena v oddelku za agrarno politiko poljedelskega ministrstva konferenca za proučitev zakonskega načrta o srednjih in nižjih poljedelskih šolah.

Belgrad, 11. maja. AA. Danes dopoldne je bila v oddelku za agrarno politiko v poljedelskem ministrstvu konferenca, ki bo proučila zakonski načrt o kmetijskih zbornicah.

Belgrad, 11. maja. AA. V oddelku za živinorejo poljedelskega ministrstva sestavljajo izpremembe za pravilnik o mlekarških združenjih za vso državo. V to svrhu se je sestala posebna konferenca z nalogo, da izgotovi izprememeni pravilnik čimprej. Poleg uradnih poljedelskih referentov prisostvujejo tej konferenci tudi zastopniki mlekarških združenj.

Belgrad, 11. maja. AA. Poljedelski minister dr. Stanko Šibenik je podelil Savezu srpskih zemljoradniških združenj podporo v znesku 100.000 Din. To podporo mora Savez izročiti združenju v Kargincu, da le-ta zgradi potrebne združne objekte.

Dunajska vremenska napoved. Večinoma jasno. Podnevi precejšnje spremembe temperature.

Darila za Binkoštno praznike

**Več tisoč parov
v 8 serijah:**

I. Serija	27.—	Din
II. „	47.—	„
III. „	67.—	„
IV. „	87.—	„
V. „	107.—	„
VI. „	127.—	„
VII. „	147.—	„
VIII. „	167.—	„

novi izdelki - čevljev modernih elegantnih kombinacij barv - garantirano iz zdravega usnja - **bodemo** od danes naprej **prodajali**

Razlika med našo ceno in konkurenco je okoli 10-20% in ta razlika je naše prostovoljno **darilo** našim cenj. odjemalcem. Opozarjamo pa, da to **ni** kaka stara zaloga.

Razstava vzorcev v trgovini!

Velika zaloga **sandal** za otroke z mehkim usnjem, za ženske v vseh kombinacijah, za moške pa novi modeli po higijenskih predpisih hoje.

Čevlji platneni z usnjatim, gumijevim in kromovim potplatom po najugodnejših cenah.

Čevlji za izlete, gojzerski, čevlji za kopanje itd. vedno na zalogi.

Detaljna prodaja čevljev pri **POLLAKU** Dunajska cesta 23. Dvorišče

Prvovrstna kolesa

„Dürkopp“

„Torpedo“

„Waffenrad“

po najnižjih cenah dobite le pri

„TEHNIK“ Josip Banjai

Ljubljana, Miklošičeva cesta 20

Palača Okrožnega urada

Birmanska darila

kupite poceni in dobro pri

H. SUTTNER
LJUBLJANA 2

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije.

Velika zaloga ur z znamkami Glashütte, J. W. C.

Schaffhausen, Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo itd. Zahtevajte veliki ilustr. cenik zastonj in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 2

Dovoljujem si naznaniti, da sem se s svojim **zobnim ateljejem** preselil iz Tattenbachove ulice št. 18

v Gosposko ul. 20 I.

(Pirchanovo hišo) v Mariboru

Emil Perc -- dentist

Tovarniško zastopstvo
domače industrije
za Zagreb

in celo Hrvatsko in Slavonijo iščeta dva izkušena inteligentna trgovca s komercialno in tehnično izobrazbo in prakso. Prva reference. Pisarna s telefonom na razpolago. Na zahtevo se more dati jamstvo. — Ponudbe pod šifro „Zagreb“ na upravo „Slovenec“.

Bele in barvaste

ploščice

za

štedilnike

in oblogo kopalnic, kuhinj, mesnic itd. dobavlja in izvršuje **najceneje**

MATERIAL TRG. DR. Z. O. Z.

Ljubljana,

Dunajska cesta 36/II.

Telefon 27-16 Brzjavlj: Material

P VIII 221-30 — 89

**Prostovoljna
sodna dražba zemljišč
v Št. Vidu nad Ljubljano**

Na praznik Vnebohoda, v četrtek 14. maja t. l. se bodo na licu mesta v Št. Vidu nad Ljubljano razprodajale od posestva Št. Vid 17 različne stavbne in zemljiške parcele v sredi in poleg vasi.

Pričetek dražbe ob 13. uri (eni popoldne) pri hiši št. 17 (pr. Cirmanu vulgo Lovrencu) v Št. Vidu poleg cerkve. Kupnina je plačljiva v obrokih.

Ostali dražbeni pogoji so na vpogled pri podpisnem sodišču, soba št. 37.

OKRAJNO SODIŠČE V LJUBLJANI, odd. VIII., dne 29. aprila 1931.

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„Jugrad“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 35/I.

Krajevno zastopstvo: Maribor, Aleksandrova 48

Pravila proti plačilu Din 5.— v znamkah. Za odgovor prosimo znamko. / Uradne ure od 8—12 in 14—18.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500.000.000.—

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik, Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000.—

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu

Žalostno pismo s Krasa

Nekdo izmed naših bravcev nam je dal na razpolago to-le pismo, ki mu ga je pisal prijatelj, priprist delavec na Krasu, in ki ga radi prebrujemo.

»Pri nas je mnogo delavcev brez posla. Fašisti nas imajo hudo pod »komando«. Ako nisi zapisan in sindikat, ti ne dajo dela, četudi si ga najdeš sam. Delo je poleg tega še slabo plačano. Prej smo prejeli za uro 2.25 lir, zdaj pa samo 1.50 lir. Stalnega dela ni. Romati morajo iz kraja v kraj, s trebuchom za krubom. Prijatelj Tine je delal najprej v St. Petru v tovarni. Kmalu so tovarno zaprli in zdaj dela na cesti proti Trstu.

Davki so veliki. Tisti, ki je plačal prej 100 lir obinskega davka, plača zdaj 300. Če bo šlo to še nekaj časa naprej, bodo morali ljudje vse prodati za davke.

Tukaj so nam ustavili vse slovenske liste. Nič več ne beremo in ne vemo, kaj se godi po svetu. Na nas pritiskajo fašisti tako, da se ljudje bojijo, da se jim bo zmešalo. Vedno imamo v vasi »te črnce«. S sabo nosijo vedno dve ročni granati, plinsko masko, puško, bajonet ter nož in revolver za pasom.

Praznik vinogradnikov v Mariboru

Maribor, 11. maja.

V nedeljo je bila na svečan način odprta banovinska vinska razstava in vinski sejum v Mariboru. Otvoritev je v navzočnosti številnih odličnih gostov izvršil ban dr. Marušič. O tem in o kongresu ter na njem sprejetih resolucijah je prinesel izbrano poročilo že včerajšnji »Slovenski list«. Popoldne so si številni udeleženci razstave, ki je prva te vrste v naši dravski banovini in nad katero je prevzel prokuratorstvo ban dr. Marušič, ogledali tukajšnje vinarsko in sadjarsko šolo. Danes so si udeleženci kongresa ogledali pod vodstvom inž. Teržana banovinsko trsnico in drevesnik v Pekrah in trgovsko za dušik v Rušah ter elektrarno Falo; druga skupina je napravila poučen izlet pod vodstvom inž. Zupančiča v St. Ili in Zgornje Slovenske gorice. Na razstavi pa je bilo vse čas zelo živahno in so bile kupčije posameznih vrst zelo dobre. Od razstave se pričakuje najlepši uspehi.

Gostilničarji zborujejo

Ob priliki kongresa vinogradnikov in vinske razstave sta sklicali ljubljanska in mariborska zveza veliko zborovanje gostilničarjev iz cele Slovenije za danes v dvorani hotela Orel. Predsednik mariborske zveze hotelir Zemljič je pozdravil vse navzoče, med njimi posebno banskega svetnika Založnika, zastopnika Zbornice za TOI dr. Pretnarja in banskega svetnika Narte Velikonjo. Navzočih je bilo 150 delegatov iz cele dravske banovine. Za predsednika zborovanja je bil izvoljen podnačelnik ljubljanske zveze Cerer iz Kamnika. Kot prvi je referiral tajnik Peteln o pregledu položaja gostilničarske obrti od zadnjega skupnega zborovanja v Celju. V svojem referatu navaja med drugim razne nedostatke, ki ovirajo delo gostilničarske organizacije. Navaja n. pr. trošarinske registre, ki povzročajo toliko nepotrebnih težav in ki v Sloveniji absolutno ne dosegajo svoje svrhe. Tudi se momentano študirajo dobre strani revizijskih knjig; najbolj bi bilo če bi se ta študij izvršil na licu mesta v Sloveniji. Omenja tudi vinotoče in preobdavljenosti gostilničarskega stanu. Razen tega

Naše družine so razkropljene po vsem svetu. Pogled, kako je pri Tinetovih. Doma so ostali samo trije. Tine, mama in Tonč. France je umrl, Jože je odšel v Argentinijo, Marija je v Ljubljani, Urška je poročena v Lokvi, Milko smo poslali k sestri v Argentinijo.

Od pridelkov ne moremo nič prodati. Če ne bi kaj zaslužili, bi morali umreti za lakoto. Vsakih štirinajst dni prinesem domov 150 lir. Kakor je pri Vas? Od tukaj bežijo vsi tja gor. V Brezovici so zaprli tri fante in tri »punce«. Rekli so, da so govorili proti državi.

Slovenec ne sme v kavarno.

V Gorici je znana kavarna »Europa« na Travniku. Pred vojno so se tam zbirali laški irendentisti. Zdaj je policija prepričana, da so Slovenci, ki tja zahajajo, verni učenci laškega irendentizma. Zato je gospodarju kavarne zagrozila, da ne sme več postreči znanim uglednim Slovincem. Res je mož, da ne bi izgubil koncesije, začel Slovence pošiljati proč.

V Skoplju je te dni odprl odvetniško pisarno dr. Josip Sedmak, ki se je priselil iz Trsta.

tudi hudo konkurenco, ki jo imajo gostilničarji v vinotočih in delikatesnih točilnicah.

Kot drugi je referiral predsednik Zemljič o vinotočih pod vejo. Naglašal je, da je samo v mariborskem okrožju 100 vinotočev, ki točijo letno 7-8 mesecev. V svojem referatu je izbrano podal sliko o tem, kako škodijo vinotoči gostilničarski obrti. Poudarila, da tudi s stalitica tujkega prometa kvarno vplivajo. Po obširni debati, v katero so posegli delegati Dolinšek, Valjak, Sket, Grčar in drugi, se je sprejela resolucija: »Gostilničarji dravske banovine, zbrani na zborovanju zastopnikov gostilničarskih združenj, včlanjenih v zvezh v Mariboru in Ljubljani, izjavljajo, da so davčna bremenja v tej višini neznosljiva radi konkurence, ki se pojavlja v vinotočih pod vejo in točilnicah, ter prosijo, da se v večji meri obdavi točile lastnega pridelka. Opozori se naj davčna uprava v Sloveniji, da se naj ravna po isti praksi kakor v drugih pokrajinah naše države ter da se naj v precejšnji meri ozira na današnje težko stanje gostilničarjev.«

Zastopnik Zbornice za TOI, dr. Pretnar, je referiral o zahtevi po nujni izdaji obrtnega zakona. Med drugim je zagotavljal, da bo trgovska zbornica storila vse, da dosežejo gostilničarji svoje upravičene zahteve glede trgovskega registra. V zvezi s tem referatom se je sprejela tozadevna resolucija.

Banski svetnik Narte Velikonja je v izbranih izjavah predaval o važni temi: gostilničarstvo in tujski promet, ter oddajanje cenjenih kreditov. V okviru svojega predavanja je podal vtise, ki jih je dobil ob priliki študijskega potoovanja slovenskih gostilničarjev in hotelirjev v Tirole. Predarlsko in Švico.

Zborovalci so sprejeli vse referate z navdušenjem in priznanjem, ravno tako tudi posamezne resolucije. Iz zborovanja so se odposlala udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Aleksandru, pozdravne brzojavke pa predsedniku vlade generalu Zivkoviču, ministru za trgovino J. Demetroviču in banu dr. Marušiču, ki ga prosijo, da naj pospeši izdajo obrtnega zakona, katerega posebno slovenski gostilničarji težko pričakujejo. Po zborovanju so si delegati ogledali vinsko razstavo in sejem.

Gostilničarski tečaj v Kranju

Gostilničarski tečaj v Kranju od 21. do 30. aprila 1931. Spodnja vrsta od leve na desno: gg. I. Bidovec, odbornik gostil. zadruge, R. Zupan, servirn učitelj, Fr. Gorazd, vodja tečaja, J. Brulc, odbornik, M. Mayr, tajnik, J. Gasperlin, načelnik, A. Kriznar, odbornik zadruge v Kranju, A. Hafner, nač. zadruge Škofja Loka, M. Mucolini, servirn učitelj.

Automobil treščil v avtobus

Kranj, 11. maja.

Automobil je danes za trgovca ali obrtnika najbolj prikladno in hitro prevozno sredstvo. Tega principa se je zavedal tudi znani ključavničarski mojster Majnik Ignacij. Ker nima svojega avtomobila, je naprosil mesarja Ostermana Mihaela, naj mu posodi svoj poltovorni avtomobil za nedeljo popoldne. Ta je njegovi želji ustrege. Majnik se je z avtomobilom odpeljal na Gorenjsko, z njim pa tudi Osterman sam. Vozila sta se po raznih krajih, vse je šlo po sreči. Ob pol 8 zvečer sta se vračala domov in sta se nahajala že na cesti med Perivnikom in gostilno »pri Kronici«, ko sta srečala Bernušev avtobus iz Trčiča, ki se je vračal domov. Zada jima je medpotoma na avtomobil prisledlo več kolesarjev s kolesi vred. Ostermanov avtomobil je bil brez luči, in ko je Bernušev avtobus hitel nasproti, je njegova luč Majnika več ali manj slepila. Majnik, ki je kot šofer imel vozilo itak že preveč sredi ceste, je pred usodnim srečanjem napravil napako, da je voz okrenil levo namesto desno. Zato je bilo nezgibno, da se je njegov avtomobil mahoma znašel prav trdo ob Bernuševem, ter se s precejšnjo močjo podrgnil mimo avtobusa. Bernušev veliki znani bel avtobus je seveda brez škode za sebe odrinil lahki Ostermanov avtomobil, ki je bil po trčenju prav ves strl, le motor je ostal brez hujših poškodb. Majnik in kolesarji so bili vsi prav brez poškodb, Ostermana pa je sunek vrgel

naprej proti šipi in se je porezal po vratu in rokah. Karambol se je iztekel res precej poceni. Če bi avtomobila trčila skupaj s sprednjimi konci, bi brez smrtnih žrtv gotovo ne bilo. Osterman za avtomobil ni zavarovan in mu bo mogoče k kritju škode prispeval Majnik. Razbiti avtomobil so danes dopoldne odpeljali v delavnico g. Cyranskija.

Razjasnjen vlom

Sv. Jurij ob juž. žel., 8. maja.

V noči od 1. na 2. maja je bilo vlomljeno v trgovino tuk. trgovca A. Fedran, kjer so vlomilci odnesli raznega blaga v vrednosti ca. 15.000 Din. Blago so skrili na kozolec g. Urlica v Lokarjih, hoteč ga drugi večer odnesti, ker so pa bili zasledeni, so pobegnili.

Da se je zločin tako naglo pojasnil, gre zaslugi vrlemu orožništvu tuk. orož. postaje, posebno g. komandirju Cvetkoviču in nar. Čopiju, ki sta se s tako spretnostjo podala na zasledovanje vlomilcev, da sta že po par dneh s pomočjo dveh celjskih orožnikov aretirala dva krivca in eno žensko, ki je ukradene stvari razpečevala. Izsledila sta tudi večji del ukradenega blaga, ki bo vrnjeno lastniku, tako da ne trpi preobčutne škode.

Vsekakor zasluži spretnost in vestnost teh varnostnih organov nagrado ali vsaj javno pohvalo.

Purček s 4 nogami

Vavta vas, 8. maja.

Pri posestniku M. K. v Vavti vasi se je izvalil purček (puran) s 4 nogami. Živalica ima dobro razvito truplo s kreljutmi in prvim parom nog, zadnji par pa je nekoliko šibkejši.

Najfinejša moka ni tako fina kakor prašek, ki se podeluje za Odol-zobno pasto. Odol-zobna pasta čisti dobro in čuva Vaše zobje.

Divjanje strele in ognja

M. Sobota, 10. maja.

Vzlic rani spomladi in razmeroma mrzlemu vremenu je začela strela v tokom obsegu divjati, da ljudstvo napolnjuje z grozo. Povzročila je že več škode. Najhujše razdejanje je dosedaj izvršila ob meji v bližini Markovec.

Treščilo je v neko drevo, ki je stalo ob meji blizu neke hiše. Moč strele je bila grozovita. Drevo je izrgala iz zemlje in ga vrgla čez mejo na madžarsko stran. Veliko škodo je trpela tudi hiša. Popokale so vse šipe in z dveh sten je padel omec. Soba je bila polna dima. V kuhinji je bila gospodinja z dojenčkom v naročju. Strela jo je zadela tako močno, da ji je iz rok izrgala dele in ga zagrnala v kot, njo pa je vrgla na tla in jo tudi zagrnala v nasprotni kot. Divjanja še ni bilo dovolj. Iz hiše je divjala v hlev in je tam ubila eno kravo.

Takega razdejanja ena sama strela v okolici še ni izvršila, zaradi tega je povzročila pravo grozo. Gospodinja in otrok sta sicer ostala pri življenju, toda posledice strele čutila. V začetku je bila gospodinja čisto omamljena, a še tudi sedaj čuti po telesu neko otopelost.

Dragatuš, 9. maja.

V petek 9. maja je v dragatuški župniji dvakrat gorelo. Opoldne je v Dragovanju vasi strela užgala hišo I. Dragoša, ki jo je šele lansko jesen kupil. Zgorela je vsa hiša in še ena shramba zraven. Ognjegasec z Dublič so hitro ogenj omejili, da se ni razširil.

Ob 9 zvečer, ko so se ljudje že večinoma vlegli k počitku, je pa zagorelo na Tanči gori pri Mihu Mušiču, po domače »Mrkošac«. Ko so bili domači vsi pri večerji, se je posvetilo: gorela je škopa na vozu pod skednjem. Zapeljali so jo hitro na plano in voz zvrnili, a skedenj je bil medtem že ves v ognju in je pogorel do tal.

Dobro pomagati pri gašenju je bil obakrat dež, drugače bi se bil ogenj razširil po obeh vaseh, dasi je bila požarna bramba takoj na mestu, opoldne iz Dublič, zvečer iz Dragatuša.

Dolenja vas, 8. maja.

Vas Prigorico, katera je leta 1926, pretrpela grozen požar, je včeraj zvečer zopet obiskala požarna nesreča.

Ob 11 zvečer je izbruhnil na nepojasnen način požar v skednju posestnika Antona Gorše ter Ka-

rola Bojc. Iste objekte je divji element v dobri uri popolnoma uničil. Požar je zavzel silen obseg in je bila nevarnost, da se ogenj razširi tudi na bližnja poslopja, iz česar bi se bila nedvomno razvila požarna katastrofa slična oni iz leta 1926. Mirnemu vremenu ter marljivemu in neumornemu delu dolenjevaških gasilcev, kateri so takoj prihiteli na mesto požara s svojo motorno brigadino, se je zahvaliti, da se to ni zgodilo.

Oba ponesrečena trpita precejšnjo škodo. Posestniku Goršetu je zgorelo vse gospodarsko orodje, vozovi ter krme do 4000 kg. Štucanj, ki ublažuje celo nesrečo je ta, da je požar izbruhnil spomladi, a ne jeseni, ko so skedenji polni krme. Škoda povzročena po požaru je precejšnja, toda bo kolikor toliko krita z zavarovalnico. Vse poizvedbe, kako je požar nastal, so ostale brez uspeha, sumi pa se, da je požara kriv odvržen ogorek cigarete. To se pa sklepas iz tega, ker sta stala oba objekta poleg javne poti.

Šmarje, 11. maja.

Danes popoldne je približao ob pol 4 nena doma začelo goreti pri zidarju Matiji Tomažinu v Tlakah št. 15 pri Šmarjah na Dolenjskem. Goreti je začelo v drvarnici, kjer je bilo nekaj ostankov od struženja. Komaj pred par dnevi je namreč odšel mizar, ki je delal mizarska dela za novo hišo istega gospodarja, ki bo stala v bližini. Pogorela je hiša — zid je v glavnem ostal. Na podstrešju so bili vsi mizarski izdelki za novo hišo, ki so zgoreli, obleko in pohištvo so pa pravočasno rešili. Sreča je bila, da je posestnik zavarovan za precejšnjo vsoto (25.000 Din) pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.

Kako je požar nastal, se točno ne ve. Skoraj gotovo so ga povzročili otroci, ki so bili doma. Gospodar je namreč zidal v Laniših pri Škofljici, žena z najstarejšo hčerko pa je sadila krompir na njivi, oddaljeni kakih 500 korakov od hiše. Gasilno društvo iz Šmarja je takoj prihitelo na kraj nesreče, vendar pa v akcijo ni moglo stopiti, ker v bližini ni bilo nikake vode. Sreča je le, da ni bilo blizu nohenih drugih stavb, ker bi se zaradi vetra požar lahko še bolj razširil.

Staršem naj bo ta slučaj zopet resen opomin, da skrijejo usode polne vžigalice in da na otroke pazijo.

Pregrupacija občin novomeškega okraja

ključiti politično občino Orehovica, ki je ufarana v St. Jernej in gravitira zemljišno in gospodarsko na to stran.

Tako povečana občina bi imela ca 3800 prebivalcev ter bi merila 8.888 ha. Občini Šmarjeta, ki tudi gravitira proti Novemu mestu in spada v sestavo novomeškega sreza, bi se priključila cela politična občina Bela cerkev ter davčna občina Zalovče od polit. obč. St. Peter. Prebivalcev bi štela 3.870, ploskovine pa bi imela 4.987 ha.

Srednje občine bi se sestavile tako:

1. Občina Novomesto, 2. občina Mirna peč, 3. občina Prečna s sedežem v Prečni (2500 preb., 108.000 Din davč. podl., 3464 ploskovine), 4. Velika loka, sedež istotam (preb. 2200, davč. podl. 96.000 Din, ploskovine 3.538 ha, 5. Mirna, sedež istotam (2000 preb., 100.000 davč. podl., 2091 ha), 6. Trebnje, s sedežem v Trebnjem (preb. 3400, davč. podl. 142.000 Din, ploskovina 3374 ha), 7. Občina Smihel-Stopiče, s sedežem v Novem mestu, bi ostala v sedanjem obsegu, toda brez davčne občine Jurkavas. (Davčna moč 232.000 dinarjev, prebivalcev 7500, ploskovina 12.758 ha.)

8. Občina Brusnice, sedež istotam, bi se sestavila iz sedanjih polit. občin Brusnice in Orehovica (davčna podl. 100.000 Din, preb. 3260, ploskovina 5.526 ha).

9. Občina St. Peter, sedež istotam. Obsegala bi sedanji polit. občini Bela cerkev in St. Peter. (Davčna podl. 113.000, preb. 3100, ploskovina 4.420.)

10. Občina Toplice, sedež istotam, bi obsegala sedanjo polit. občino Toplice, Gorenje polje in smihelsko davčno občino Jurka vas. (Davč. podl. 171.000 Din, preb. 3.500, ploskovina 6.217 ha.)

11. Občina Čermošnjice, sedež istotam, bi bila sestavljena iz sedanjih političnih občin Čermošnjice in Poljane (davč. podl. 103.500 dinarjev, preb. 1935, ploskovina 11.536 ha).

12. Občina Žužemberk, 13. občina Dobrič, s sedežem istotam, bi se organizirala iz sedanjih polit. občin Dobriča in Selašperk. (Davč. podl. 75.849 Din, ploskovina 5.925 ha, preb. 2537.)

Okraj bi imel na tak način mesto do 25 le 14 občin, a bi bile vse bolj močne kot do sedaj. Pregrupacija občin novomeškega okraja je zelo važna, saj se znano, da je pri nas poleg velikih občin, ki so svojim nalogam kos v vsakem oziru, veliko malih občin, ki vsled svoje majne davčne moči ne morejo izvrševati nalog, ki jim jih nalaga zakon.

Novo mesto

Koncert Glasbene Matice Dvořakovih kompozicij v soboto 9. t. m. zvečer je nad vse lepo uspel. Občinstvo se je naslajalo ob krasnih melodijah skladb, ki so bile res zelo skrbno pripravljene. G. dirigentu Fakinu moramo na uspehu le čestitati z željo, da bi nam nudil še več takih večerov.

Gasilska župa je imela v nedeljo 10. t. m. svojo običajno sv. mašo pri Božjem grobu ob 9. dopoldne. Vsa društva so se zbrala v orodjarni novomeškega gasilnega društva, odkoder so skupno odkorakali skozi mesto. Smihelsko društvo je nastopilo tudi s četo samaritank v lepih krojih. Vsem na čelu je korakala novomeška godba.

Prvi promenačni koncert tukajšnjega godbenega društva je bil v nedeljo ob 11 dopoldne na trgu Kraljeviča Petra pred magistratom.

Zakon o stabilizaciji dinarja

Belgrad, 11. maja. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog g. ministra financ po zaslišanju g. predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o denarju kraljevine Jugoslavije.

§ 1. Denarna enotina kraljevine Jugoslavije je dinar. Vrednost dinarja odgovarja vrednosti težine 26 in pol miligramov čistega zlata.

§ 2. Narodna banka kraljevine Jugoslavije ima privilegij za izdajanje novčanic v kraljevini Jugoslaviji pod pogoji določenimi z zakonom. Narodni banki se odstopi ves čas trajanja njenega privilegija skrb za denar kraljevine Jugoslavije kot javna služba, ki jo ona opravlja v imenu države. Narodna banka je odgovorna za redno opravljanje službe pod pogoji določenimi z zakonom o Narodni banki kraljevine Jugoslavije. Novčnice izdane od Narodne banke so tudi nadalje zakonito plačilno sredstvo. Vrsta, oblika in tekst novčanic se bo določil s posebnim zakonom na predlog ministra za finance po zaslišanju Narodne banke.

§ 3. Narodna banka je obvezana, zamenjati novčnice prinašalca po vidiranju v mestu glavnega sedeža banke v Beogradu po svoji odločitvi ali za zlato podlogo po tečaju, določenem v § 1 tega zakona ali pa za tuje devize, ki se po zakonu tudi stvarno lahko zamenjajo za zlato, svobodno za izvoz. V tem primeru se bo odstop deviz vršil po ceni, ki ne more presegati zakonite paritete z dodatkom stroškov izvoza zlata. Narodna banka je obvezana zamenjati poedine količine za zlato v znesku najmanj 250.000 Din. Izvoz zlata in deviz je svoboden.

§ 4. Narodna banka je obvezana, da vsaki čas na svojem pravnem sedežu v Beogradu zamenja za novce vsako količino zlata, ki se ji ponudi po tečaju, določenem v § 1. tega zakona. Narodna banka je obvezana, da ima po-

kritje v zlatu ali v devizah in da jih zamenja za zlato svobodno za izvoz. Znesek tega pokritja mora biti najmanj v višini 35% skupnega zneska vseh njenih obvez po vidiranju tako, da je najmanj 25 % zneska bančnih obvez po vidiranju pokrito z zlatom v tresorih ali deponiranih v inozemstvu z možnostjo svobodnega izvoza.

§ 6. Zlat in srebrn denar, kovani na podlagi prejšnjih zakonov preneha biti zakonito plačilno sredstvo.

§ 7. S posebnimi zakoni se bo predpisalo na predlog ministra za finance po zaslišanju Narodne banke izdajanje kovanega drobiža, napravljenega iz zmesi aluminija in srebra. Skupna količina kovanega drobiža ne more biti večja od 650 milijonov Din. Način in pogoje kovanja drobiža bo predpisal minister za finance.

§ 8. Vse odredbe zakonov in pravilnikov, ki so v nasprotju s tem zakonom, prenehajo.

§ 9. Ta zakon stopi v veljavo z objavo v »Službenih novinah« in dobi obvezno moč 28. junija 1931.

„Vreme“ o posojilu

G. dr. Milorad Nedeljković, glavni ravnatelj Poštne hranilnice, je izjavil o novem državnem posojilu:

Zivo se spominjam vtisa, ki sem ga dobil, ko sem bil leta 1924. po državnih poslih v Ameriki. Silno me je osupnila močnost in skrbna premišljenost akcije proti nam. Skoro vsi finančni listi ali časopisi so imeli velike in (lažno) dokumentirane članke proti naši državi, kjer so opozarjali svoje čitalce, da nam ne smejo dati niti enega dolara posojila, ker bi ga sicer gotovo izgubili. Ta propaganda v člankih (katerih izreke še sedaj hranim) ni bila brez uspeha; kajti, ko sem potem imel celo vrsto konferenc in predavanj o naši državi v bančnih, časnikarskih in vseučiliških krogih in ku-

bih v Newyorku, Bostonu, Washingtonu in drugih mestih Severne Amerike, so mi poslušalci vedno poleg lepih simpatij za naš narod izražali svojo bojazn o bodočnosti naše države radi naših notranjih razmer. »In dokler ne odstranite te črne točke z vašega horizonta, ne boste mogli dobiti posojila v Ameriki.« To, kar so govorili in mislili v Ameriki, so pisali, govorili in mislili tudi v mnogih evropskih državah.

Tedaj smo se mučili in z lastnimi močmi obnavljali svoje ruševine, negovali svoje invalide, dvigali valuto, gradili pota in železnice, izvajali agrarno reformo, pomagali kmetijstvu in industriji in izboljševali zdravstveno in kulturno stanje našega naroda. To smo naredili vse sami s svojim trudom in denarjem (trazen neklih manjših investicijskih posojil in blagovnih kreditov, toda premajhnih za naše potrebe), čisto sredi najtežjih domačih skrbi in neprimlik, toda vseeno verujoč v svoj končni uspeh. Ta uspeh je tudi končno prišel. Odstranjena je usodna črna točka z našega političnega obzorja. Lucezstvo je dobilo svoje definitivno mnenje o nas in je temu dala najefektnejše potrdilo s suhim zlatom, z velikim čisto finančnim posojilom. To posojilo smo dobili po prav ugodnih pogojih. S pogodbo o posojilu nam se ne diktirajo nobeni politični, gospodarski, finančni programi; posojilo ni vezano z nobeno koncesijo za investicije, dobave itd., ne dajemo nobene stvari v zastavo, niti hipotek, niti dohodkov, niti ne sprejemamo kuratele upnikov v naše finance.

Kar se tiče obrestne mere in emisijskega tečaja, smo dobili boljše pogoje kot naša večja in bogatejša sosedna Romunija in tudi povoljnije, kakor je tečaj naših vodilnih papirjev na amerškem in evropskem tržišču.

Gospodarski pomen dotoka tujega kapitala v našo državo je tako jasen, posebno sedaj v splošnem zastoju kontakta med kapitalom in poslovnimi možnostmi, da ga ni treba razlagati. Naravno, da bo dotok denarja iz inozemstva v toliko bolj vplival na naše gospodarstvo, v kolikor bo več sistema pri investiranju.

Volitve v Romuniji

Bukarešta, 11. maja. Ž. V političnih krogih se govori o možnosti odgoditve parlamentarnih volitev. Nekateri trdijo, da se bodo volitve odložile za del čas, medtem ko drugi govorijo, da se odložijo le za 10 dni. Bolgarska narodna manjšina se je odločila, da dela za vladno stranko in bo dobila na ta način dva mandata v romunskem parlamentu.

Ali pride Rusija v Zenevo

Berlin, 11. maja. AA. Novo nemško križarko, ki bo spuščena v morje 19. t. m., bodo krstili z imenom »Deutschland«. Krst bo opravil predsednik nemške republike Hindenburg.

Potrez v Armeniji

Moskva, 11. maja. tg. V potresnem ozemlju v Nahicvanu v Armeniji je v krajih, ležečih večino- ma daleč od železnice, brez strehe 80.000 ljudi. Razdejanih je 61 vasi. Smrtnih žrtev je bilo 389, ranjenih pa 1420. Zivine je poginilo 6000 glav.

Upor v Birmi

London, 11. maja. AA. V spodnji zbornici je državni podtajnik za Indijo Benn odgovoril na interpelacijo o položaju v Birmi. Navedel je, da znaša število ubitih upornikov tisoč. Dva tisoč upornikov je bilo ujetih. Ti podatki še niso popolni. Izgube vladnih čet so malenkostne.

Razprava o umoru Slegla

Zagreb, 11. maja. Ž. Danes po 8 se nadaljevalo zasliševanje Dragotina Križnjaka iz Zagreba, ki je obtožen, da je s Hranilovičem in njegovimi pajdasi osnoval teroristično skupino »Hrvaška pravaška delavska omladina«, a nato, da je dal eksploziv za porušenje mostov v Brezovici in Lomnici. Pred policijo je Križnjak priznal, da so hoteli postaviti pekleniški stroj v stavbi prostozidarjev, pred sodiščem pa pravi, da sploh nič ne ve o prostozidarjih. Za njim je bil zaslišan Stefan Novčić, ki je obtožen, da je vršil kurirsko službo med Zagrebom in Dunajem. S tem je bila dopoldanska razprava zaključena in se bo nadaljevala jutri.

Drobne vesti

Belgrad, 11. maja. AA. V dvorani Rdečega križa je bila otvorjena letna skupščina skavskega saveza.

Belgrad, 11. maja. AA. Po poročilu, ki so ga prejeli naši izvozniki, je češkoslovaška vlada dne 30. aprila znižala te-le carinske postavke: Za rž od 50 na 45 Kc, za pšenico od 28 na 22 Kc, za oves od 21 na 14 Kc, za moko in mlevske proizvode od 84 na 65 Kc. Nove carinske postavke so stopile v veljavo 9. maja t. l.

Belgrad, 11. maja. AA. Uprava monopolov je dovolila sadilcem tobaka predume po 100 Din od vsakega tisoč zasajenih trstik.

Šibenik, 11. maja. Ž. Danes zjutraj ob 9 je bil obsojen na smrt na večalih Todor Medić, znani dalmatinski razbojnik, ki je bil že enkrat obsojen na smrt, a nato pomiloščen.

Pasadena, 11. maja. AA. Tu je preminul znani fizik Albert Michelson. Leta 1907 je bil nagrajen z Nobelovo nagrado. V znanstvenem svetu je pokojnik zaslovel s svojimi študijami o hitrosti svetlobe.

Pariz, 11. maja. tg. Na ovinku pri St. Etienne se je avtobus s 30 osebam prevrnil v jarek, pri čemer je eksplodirala zaloga bencina in je avtomobil zgorel. Pri tem so štiri osebe utonile, vse ostale pa so večinoma lahko ranjene.

London, 11. maja. AA. Prof. Einstein je imel v Oxfordu predavanje v nemškem jeziku. Predava je o relativitetni teoriji.

Rim, 11. maja. AA. Italijanski prvak v težki kategoriji Baiguerra je potokel Nemca Weimans s knock-outom v tretjem kolu.

Pariz, 11. maja. AA. Na letališču v Niortu v departmanu Deux Severses se je pripetila večja huda letalska nesreča. Pilot Vichy je izvajal v višini 100 m looping. Izenada pa se mu je neka produkcija ponesrečila in je nesrečni pilot strmo glasil na tla. Letalo je zgorelo s pilotom vred.

Italijani po sili

Tudi na Goriškem se poitalijančujo imena

Sušak, 11. maja. (Lizivno.) Na Goriškem doslej še ni prefekt kar z ukazom izpreminjal slovenskih rodbinskih imen v italijanska. V Gorici je bilo res nekaj priimkov slovenskega izvora poitalijančeni, a to so bili priimki ljudi, ki so že izgubili slovensko narodnost in ki so tudi sami pod pritiskom fašistične gornje vložili zadevne prošnje. Novi prefekt Liengo pa je začel kar uradno, to je proti volji nosilca rodbinskega imena, izpreminjati slovenska imena. Pri tem se ni omejeval na mesto Gorico, temveč je segel tudi na kmete. Tako je te dni prejela cela vrsta

občinarjev iz Renč ukaz, s katerim se jim nalaga italijansko ime. Vsi Arčoni so n. pr. postali čez noč Arzoni. Na vsakem ukazu so označene denarne kazni, ki zadenejo Slovence, ako se drzne rabiti svoje pristno ime. Globe gredo od 500 lir naprej.

Tržaški prefekt je včeraj izdal sto ukazov, s katerim je naložil Slovcem italijanska imena. Kovačič je postal Fabretti (fabro = kovač), Lipot — Leopoldi, Perhavec — Pieri, Hrvat — Revatti, Požar — Pozzari, Polh — Polli, Kobal — Kobalti, Kljun — Coloni, Lah — Lachi itd.

Novice iz Španije

Nad Madridom proglašeno obsedno stanje - Trocki ne sme v Spanijo

Pariz, 11. maja. AA. Havas poroča iz Madrida: Po sestanku, ki je bil prirejen o vprašanju ustavotvorne skupščine in o stališču članov monarhističnega centra je prišlo do spopada med republikansko in monarhistično mladino. Republikanci so zažgali tri avtomobile, v katerih so se vozili monarhisti. Med njimi je bil tudi ravnatelj lista »ABC«. Mnogo oseb je bilo aretiranih. Ko je redarstvo hotelo odpremiti aretirane monarhiste do tramvaja, da jih odpelje v zapore, je množica prišla več monarhistov in jih linčala. Mestna milica je morala razgnati izgreduke. Pri tem se je razvila ljuta borba, ki ob 16 še vedno traja. V posameznih četrtih mesta so borbe in spopadi med manjšimi skupinami.

Madrid, 11. maja. AA. List »El Debate« poroča, da bo vlada po vsej priliki ukinita za nekaj časa terminsko trgovino na španskih borzah.

Carigrad, 11. maja. AA. Trocki je prejel od katalonskega predsednika, polkovnika Macie, to-le brzojavko:

Izdajanje potnih listov je bilo izrečno pridržano španski vladi. Zato obžalujemo, da ne moremo ugoditi Vaši želji, čeprav bi to odgovarjalo naši gostoljubnosti in naši iskreni simpatiji za politične izgnance.

Madrid, 11. maja. AA. Državni tožilec je vložil obtožbo proti bivšim sodnikom Primo de Riveru, češ, da so protizakonito oddali tobačni monopol v Centu in Melilli.

Madrid, 11. maja. AA. Včeraj ob 15 se je zbrala ogromna množica ljudi v bližini Puerte del sol, kjer je zažgala ogromno grmado listov »ABC« in »El Debate«. Noč je potekla mirno, danes pa kaže vse mesto nenavadno lice. Delavci so stopili v stavko. Ministrski svet je imel dopoldne izredno sejo. Trajala je do 12.30. Popoldne so ogromne manifestacije po glavnih ulicah. Manifestanti so skušali zažgati poslopje, v katerem je uredništvo

lista »ABC«. Nad mestom je bilo proglašeno obsedno stanje zaradi včerajšnjih izgrediv.

Pariz, 11. maja. AA. Havas poroča: Včerajšnje manifestacije proti monarhističnemu listu ABC so se nadaljevale tudi danes. Manifestanti so vzklikali: »Smrt monarhistom!« Množice so zažgale še en kiosk, v katerem so prodajali list »El Debate«. Neka skupina, sodijo, da so bili komunisti, je korakala po ulicah in vpila: »Dol z duhovništvom!« Pred to skupino so nosili predvse zastavo. Demonstracije so bile tudi v oddaljenih predelih mesta.

Pariz, 11. maja. AA. Havas poroča iz Madrida: Pri hišni preiskavi, ki so jo napravili v uredništvu monarhističnega lista »ABC«, so odkrili nekaj orožja. Policija je preprečila komunistom, da niso izropali neke trgovine z orožjem. 10.000 demonstrantov je prišlo pred uredništvo lista »ABC«, hoteč hišo zažgati. Notranji minister, ki je pozval množice, naj se razidejo, je prišel v gnečo, pri čemer so mu raztrgali obleko. Manifestanti so izropali neko trgovsko hišo. S policijo je prišlo do streljanja. Mnogo oseb je aretiranih.

Notranji minister je prepovedal nadaljnje izhajanje monarhističnega lista »ABC«, ravnatelja lista pa je pozval, naj bo na razpolago policiji, ker se je v uredništvu našlo orožje. Dalje je notranji minister prepovedal vse kolektivne manifestacije in napovedal ostre ukrepe zoper monarhiste in komuniste.

Pogodba med Nemčijo in Sovjeti

Stališče nemškega centra — Sila kola lomi — Kaj pravijo v Parizu?

Pariz, 11. maja. Trgovinska pogodba med Nemčijo in Rusijo, ki je bila v načelu sklenjena že na seji obojestranskih delegatov dne 15. aprila 1931, je zdaj tudi formalno perfektna in bo nemška industrija dobila tozadevna naročila iz Rusije v najkrajšem času.

Ta naročila so predvidena v višini 300 milijonov zlatih mark, zdi se pa, da so bo vrednost v Nemčiji naročenega blaga zvišala na 500 milijonov zlatih mark, kar je pač zelo velika vsota. Največ ruskih naročil dobe težka, električna in strojna industrija. Potem ko so se bili nemški in ruski delegati sporazumeli glede pogojev kredita in dobave, je ostalo še nereseno vprašanje cen, ki je bilo najtežje. Rusija, ki danes predstavlja monopolnega naročevalca, je namreč špekulirala na konkurenco med nemškimi podjetji, da si zagisara čim ugodnejše cene, toda nemški industriji so to pot nastopili precej solidarno, tako da je Nemčija tudi v tem oziru dobro odrezala.

Del tukajšnjega, zlasti desničarskega časnopisa domneva, da je v ozadju trgovinske pogodbe med Nemčijo in Sovjeti tudi politični aranžma. Mero-dajni politični, oziroma diplomatični krogi pa v to ne verjamejo. Nemški centum, ki ima vodstvo države, je kakemu političnemu aranžmanu s sovjetsko Rusijo absolutno nasproten in vanj ne bo nikoli privolil, dasi so Rusi ponujali politično zvezo in so, kakor jasno dokazujejo moskovska »Izvestija« od 9. t. m., nekoliko razočarani, da do političnega dogovora radi brezpogojno oddolžnega stališča

demške vlade ni prišlo. Trgovinski dogovor med Nemčijo in Sovjeti je smatrati zgolj za gospodarski aranžma med sovjetsko vlado in kartelirano nemško težko industrijo, na katerem je nemška vlada seveda v največji meri interesirana, ker pomeni v času največje gospodarske depresije znatno razbremenitev nemškega delovnega trga, močan impulz za konjunkturo in kruh za milijone brezposelnih. Z ono besedo: Nemčija je prisilila v gospodarski aranžma s Sovjeti velika beda njenega prebivalstva.

Tega so zagotovili mero-dajne francoske kroge tudi zaupniki nemškega centra, ki so se te dni brez očitne misije mudili v Parizu, so pa brez dvoma podali nazore vladajoče večine v nemški državi. Poudarjali so, da za trgovinski dogovor z Rusijo absolutno niso bili navdušeni. Oni se zavedajo, da je Nemčija s tem znatno pripomogla k izvedbi pjalitelke ter s tem okrepila tudi politično pozicijo sovjetoj in olajšala uresničenje njihovih antievropskih načrtov. Toda Nemčija se je nahajala v položaju, v katerem ni bilo drugega izhoda, kakor da proti svoji volji zagradi za kos kruha, ki se muja njenemu stradajočemu prebivalstvu. Nemčija celo ve, da bo ta okrepitev ruskega gospodarstva z nemško pomočjo v škodo bodočim nemškim pokolenjem, ki se bodo imela hudo boriti s konkurenco ruskega blaga, toda tudi to je morala Nemčija vzeti nase, da reši milijone in milijone svojega prebivalstva fizičnega propada in obupa, ki niti revolucionarno razpoloženje in vodi do socialne revolucije.

mussen in Koch dvomita, da bi se rešil Wegetet in menita, da se je ponesrečil v snežnem viharju. ko je hotel doseči obal pri Kramaruju. Rasmussen je rekel, da smatra Wegenerja za enega največjih polarnih raziskovalcev sedanjega časa. Koch meni, da je malo upanja, da bi naši Wegenerja in tako razkrili tajnost njegove usode. Izrazil je svoje veselje, da so se rešili trije odlični člani ekspedicije. Koch je končno dejal, da smatra Wegenerja za enega največjih mož, kar jih je srečal in da se njegovo delo upravičeno lahko primerja z dognanji znamenitega polarnega raziskovalca Fritiofa Nansena.

Kakor kaže že omenjeni članek »Izvestij«, se tudi sovjeti dobro zavedajo, da Nemčija ni sklenila z njimi gospodarskega sporazuma iz ljubezni, čeprav so upali, da se bo nemška vlada z ozirom na sedanji mednarodni položaj iz gola interesa politično tesneje s Sovjeti zvezala. V tem oziru je moskovska vlada z gotovostjo računala na pritisk nemškega fašizma, ki pa je sovjete tudi razočaral in se za politično kooperacijo z njimi ne zavzema več tako kakor svoječasno.

Vendar pa »Izvestija« potrjujejo mnenje, ki ga imajo o trgovinski pogodbi med Berlinom in Mosko v Parizu, kjer sicer ne dvomijo o tem, da Nemčija tega dogovora ni sklenila z navdušenjem, ga pa pravilno ocenjujejo kot dogodek velike in direktne politične in mednarodne važnosti. Ze zaupniki nemškega centra so v Parizu na očitke svojih francoskih prijateljev odgovarjali, da sili Nemčija v aranžmanu z Rusijo razen gospodarske siske tudi politika Francije, ki da je z reparacijami, carinskimi zidovi in nezdavim nakopienjem kapitala v svojih bankah nemško gospodarstvo spravila v to slisko. To so seveda Nemci uporabili v to, da so predloževali Francozom potrebo, da njihova vlada radikalno izpremeni svoj politični kurz, kar se tiče Nemčije, in da bi le najtesnejša politična zveza med Francijo in Nemčijo zajezila nevarnost iz Moskve.

Indirektni politični pomen gospodarske pogodbe z Nemčijo močno poudarjajo tudi »Izvestija«.

Občni zbor duševnih delavcev

Dne 11. t. m. je imela Zveza duševnih delavcev v Sloveniji svoj VII. občni zbor. Ta je vzel na znanje poročilo o notranji organizaciji ljubljanske sekcije, ki edina v Jugoslaviji aktivno nastopa v internacionalni Zvezi duševnih delavcev. Belgrajska sekcija se namreč v zadnjih dveh-treh letih ne udeležuje, v Zagrebu, kjer je bila tudi predvidena sekcija, pa je še niso ustanovili. Ljubljanska sekcija se je udeležila od zadnjega občnega zbora mednarodnega kongresa v Londonu, dveh odborovih sej v Parizu ter skušala poziviti Jugoslovanski savez umnih radnika. Z generalnim tajništvom v Parizu vodi stalno korespondenco o mednarodnih težnjah duševnih delavcev. S pomočjo svojih članov je mogla odgovoriti na ankete o higieni in šolah in uradih, o zaščiti iznajdb nastavlencev, o zavarovanju privatnih nameštencev ter o organizaciji glasbenega pouka v Jugoslaviji.

V novi odbor so bili izvoljeni: univ. prof. dr. Slavič, predsednik; odvetnik dr. Tuma, I. podpredsednik; ss. Ant. Lajovic, II. podpredsednik; dr. Melita Pivec-Stele, tajnica; poštni nadz. Matjašič, blagajnik in odborniki: dr. Lučovnik, dr. Krievic, dr. Ivo Pirc, prof. Prebil, dr. Viktor Korošec, inž. Leo Novak in nadzorniki: dr. Rutar, profesor Jeran in inž. Črnivec.

Zagrebska vremenska napoved. Spremenljivo oblačno in nagnjenje k raziasnitvi. Toplo, stalneje.

Maribor

Prvo banovinsko vinsko razstavo je obiskalo toliko častiteljnih gostov, da so obiskovalci iz vseh delov Slovenije. Med drugimi odličnimi obiskovalci je bilo opaziti bivšega ministra dr. Sušnika in bivšega predsednika ljubljanske oblasti dr. Natlačenca. Posetniki razstave in sejma so naravnost vznemirjeni nad tako posrečeno zamisljo odbora, ki mu gre vse priznanje za trud, da bo razstava čim bolj uspešna in sejem prinesel tem boljših kupčij. Počudni člani Vinarske zadruge so tekom včerajnjega dne sklenili že več vagonov kupčij, pa tudi posamezni razstavljalci so s sejmom nadvse zadovoljni, kar naj bo dokaz, da je le Maribor oni, ki je za slične vinske razstave in sejme najprimernejši. Vinska razstava je odprta za obiskovalce od 8 do 18 nepretrgoma. Za one pa, ki se odpeljejo s ponočnimi vlaki, skrbí buffet pod vodstvom ravnateljice gospe Rapotčeve, kateri pomagajo pridno njene gojenke, ki nadvse vladno postrežejo slehernega obiskovalca z okusnim zagrizkom.

Za ravnatelj Mestne hranilnice v Mariboru je imenoval upravni odbor g. Drago Kocmuta, dosedanjega tajnika tega zavoda. Razni kraji.

Dijaki drž. klasične gimnazije priredijo dne 13. t. m. v dvorani Zadržne gospodarske banke svojo akademijo. O prireditvi idealne dijaške mladine se poročamo.

Druga krstna predstava v letošnji sezoni bo jutri zvečer v tukajšnjem teatru. Vpizori so izvirna groteskna igra mladega slovenskega pisatelja dr. S. Gruma »Dogodek v mestu Gogol«. Nastopi ves dramski ansambl. Režira g. Kovič. Inscenacije mesta Goge sta po režiserjevem zamisleku in sceničnem zasnutku ing. arh. J. Cernigoi izvršila gledališki slikar Ussar ter gledališki mojster Borik. Predstavi bo prisostvoval tudi avtor.

Maribor ima vedno več telefonskih zvez. Sedaj smo dobili sledeče telefonske relacije: Maribor—Padova 33 Din; Maribor—Verona oziroma Milan Din 39.00; Maribor—Genova, Torino in Rim po Din 44.20. Z jutrišnjim dnem se odpre telefon-ska zveza Maribor—Dvor Kraljevi nad Labo. Govor Din 54.45.

Na kuluk so prišli: mesto 600 — 100. Včeraj jutraj so se zbrali v Strni ulici, da se krčmu v smislu zakona s kulturnim delom. Dobili so krampe in lopate, da pomagajo pri popravilnih delih na Kamniški cesti. Moralo bi jih biti 600, pa jih je bilo samo 100. Nekateri so se naknadno obvezali, da bodo rajše udeleženi.

V evetu mladosti usahnili. V splošni bolnišnici sta podlegli težki neozdravljivi bolezni 18-letna Pavlina Vagaj, katere pogreb bo danes ob tri četrti na 15 iz mestne mrtvašnice, ter 16letna zasebna uradnica Marija Černe. Pokopali jo bodo danes ob 15 iz mrtvašnice na mestno pokopališče v Pobrežju. Blag jima spomin!

Križevske procesije v Mariboru. Ob veliki udeležbi vernikov so se včeraj pričele. Danes in jutri se nadaljujejo. Vabijo se prav posebno moški, da se udeležijo teh procesij ter jim dajo z lepo udeležbo značaj verske manifestacije, ki je posebno v mestih potrebna.

Kolo sreče. Pri nedeljski tomboli Krščanske ženske zveze so dobili: Jožef Dasko, delavec

Splošne stavbne družbe, spalnico iz trdega lesa; Roza Jonas, vdova, šivalni stroj; Franc Ulenik, zidarski polir, kompletni radijski aparat; Berta Klar, soproga strojevodje, debelega prešiča; Alojzij Pavalec, učence, moško kolo; Anton Kolar, magistratni namestnik, otomano; Dušan Slander, dijak, stensko uro; Katarina Sotošek, mestna uboga, pisalno mizo; Franc Ploj, strojni delavec, dve odeji; Antonija Roš, železničarjeva soproga, blago za moško obleko. Razen tega je bilo razdeljenih še 370 drugih dobikov. Tombola je v vsakem pogledu lepo uspela in se prireditelji prav iskreno zahvaljujejo vsem, ki so z darovi in nakupom tombolskih kart pripomogli k čim izdatnejšemu uspehu. Kakor znano, gre čisti dobiček tombole v korist »Doma ubogih«.

Klub slov. kat. akad. starešinstva. Drevi ob 20 v dvorani Prosvetne zveze reden sestanek. Udeležba za vse člane obvezna.

Tudi Mariborčani se bodo prav gotovo v častnem številu udeležili letalskih svečanosti, ki bodo ob binkoštnih praznikih v Zagrebu. Polovica voznika tja in nazaj. Prijave se sprejemajo pri tajniku tukajšnjih Naših kril, kapetanu I. kl. A. Grabriču v Meljski vojašnici oziroma v stanovanju na Koroški 19 vsak dan med 13. in 15.

Otvoritev kopalnice na Mariborskem otoku. Bolj slabo je bilo prvi dan v nedeljo. Radi vremenskih muh. Pet kopalcov! Pač pa precej več v — restavraciji. Mestni avtobus ni imel ravno preveč prometa!

Lovska sreča. Dva krasna divja petelina je ustrelil ugledni tukajšnji posestnik Hubert Lukman. Se lovskega blaga!

Huda nesreča se je pripetila pri premikanju na kolodvoru 32 letnemu železničarju Ivanu Krenu. V trenutku, ko je hotel speti vozove, je prišel po nesrečnem slučaju med odbijajo, ki so mu zlobili desno roko. Tudi na glavi je dobil več težkih poškodb. Pripeljali so ga v mariborsko splošno bolnišnico in je njegovo stanje zelo resno.

Javna razprodaja raznega blaga bo jutri ob 9 dopoldne v skladišču tukajšnje carinarnice.

Pretep fantov na Morju. V nedeljo zvečer so se fantje v nekem vinotoku na Morju pri Framu sprli in spopadli. Med spopadom je vstopil v vino-toč I. N. segel po nožu ter zadal 25letnemu viničarjevemu sinu Konradu Sorčiču težko rano v desno prsno stran. Sorčiča so morali odpremiti v splošno bolnišnico.

Iz seliškega broda skočil v Dravo. Matija Velt je bil že delj časa zaposlen kot poljski delavec pri nekem posestniku v Selnici ob Dravi. Poslednji čas je bil možno potr. Šel je k brodu in se oddal pogal v dravsko valovje ter utonil.

Na delovnem trgu. Zaposlitev dobijo preko tukajšnje posredovalnice dela: 2 pastirja, 1 fotograf, 1 tapetnik, 2 krojača, 1 kovač, 1 železostugar, več vajencev, 11 blapev, 2 vrtnarja, 1 elektro-monter, 2 delavca, 1 gospodinja, 28 dekel, 1 kuharica, 3 varuške, 8 kuharice, 1 postrežnica, 25 služkinj, 25 kuharic, 5 natakaric, 1 poslužnica, 3 sobarice, 3 vzgojiteljice, 2 delavci, 1 trgovska vajenka in 1 gostilni. blagajničarka.

Za birmo ure, zlatina! Znižane cene! Stojec, Maribor, Jurčičeva 8.

je o škropljenju cest tukaj in v Hrastniku in se je la zadeva izročila v proučitev gospodarskemu odboru.

Prestavljen je g. Boštale Anton k Sv. Benediku v Slovenske gorice. Gospoda bomo zelo pogrešali, ker je bil velik prijatelj mladine in kršč. soc. delavstva.

Golob pismošesa je opešal v Trbovljah zadnjo soboto popoldne in so ga ujeli pri novi bolnišnici ter ga izročili na orožniško postajo. Imel je na peruti napisano »Italia«.

Gasilec so obhajali v nedeljo svojega patrona pri sv. Katarini, skupno 6 društev iz trboveljske in hrastniške doline.

Ptati

Muzejsko društvo v Pinju ima v sredo 13. t. m. svoj redni letošnji občni zbor, ki se bo vršil v refektoriju Mestnega Ferkovega muzeja. Če bi bil prvi občni zbor, ki se prične ob 5 pop., ne-sklepen, prično navzoči pol ure pozneje drugega. Ta je sklepčen, naj bo število prisotnih članov kakršnokoli. Na dnevnem redu so poleg običajne čitanja zadnjega zapisnika slučajnosti in poročila predsednika, tajnika in blagajnika.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Torek, 12. maja: 12.15 Plošče (plesna glasba). 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 18.00 Radio-orkester. — 19.00 Dr. I. Rakovec: Iz življenja predpotopnih živali. — 19.30 Dr. Ivan Grafenauer: Nemačina. — 20.00 Koncert godbe »Zarja«. — 21.00 Radio-orkester. — 22.15 Napoved časa in poročila.

Sreda, 13. maja: 12.15 Plošče (mešan program) — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Cas, plošče, borza — 18.00 Radio orkester — 19.00 Ivan Zorc bere iz svoje povesti »Beli menihi« — 19.30 Dr. N. Preobraženski: Rusčina — 20.00 Koroški večer, prenos iz Delavske zbornice — 22.00 Časovna napoved in poročila.

Drugi programi

Sreda, 13. maja.

Belgrad: 12.45 Radio orkester — 17.00 Narodne s kitaro — 17.30 Koncert radio orkestra — 20.30 Melodrama — 21.00 Narodne melodije — 22.05 Violinski koncert. — Zagreb: 12.30 Plošče — 18.00 Plošče za otroke — 20.00 Praga: Simfonični koncert. — Budapest: 12.05 Plošče — 17.20 Ciganska glasba — 18.50 Orkestralni koncert — 19.50 Prosto za prenos — 21.00 Finsko-estonski večer. — Dunaj: 15.20 Akademija: Petje, koncert — 20.00 Klavirski večer — 21.00 Lep večer (Köln) — 22.15 Zabavni večer — 23.00 Jazz orkester. — Milan: 19.05 Pestra glasba — 20.45 »Poletne nevihte«, opera, Giutil. — Praga: 19.05 Saksofon — 19.20 Brno. — Langenberg: 20.00 Večerna glasba — 21.00 Vesela sreda. — Rim: 17.00 Pester koncert in plesna glasba 21.05 Orkestralni in vokalni koncert; komedija: »Ljubezen se vrača«. — Berlin: 19.00 Vokalni koncert — 20.00 Plesni večer. — Katowice: 20.30 Lahka glasba — 21.30 Varšava. — Toulouse: 19.45 Orgle — 20.30 Aregnt. orkester — 20.45 Popevke — 21.00 Koncert. — Stuttgart: 19.45 Pester koncert — 21.00 Ciganska glasba. — London: 20.35 Pesem in ples — 21.50 Violoncello — 22.30 Plesna glasba. — Barcelona: 13.00 Radio sekstel — 17.30 Koncert — 21.05 Radio orkester — 22.05 »Maria Rosa«, drama. Mor. Ostrava: 18.30 Koncert orkestra — 19.05 Plošče — 19.20 Brno.

Iz društvenega življenja

Društvo zobotekhnika Dravske banovine ima svoj sestanek v sredo 13. maja ob 8 zvečer v Narodni kavarni. Pridite vsi in točno! — Odbor.

Gospodarstvo

Delnice Pivovarne Union na naših borzah. Že sivočasno je odobril borzni svet ljubljanske borze za blago in vrednote, da na ljubljanski borzi začno kotirati delnice Delniške družbe pivovarne Union. Sedaj je odobril kotiranje tudi borzni svet v Zagrebu in dne 18. t. m. začno kotirati delnice te družbe na ljubljanski in zagrebski borzi. Kolikor nam je znano, so se te delnice tudi že trgovali v prostem prometu na Dunaju, kjer je bil tečaj zadnje čase ca. 19—21 šilinov za komad in bo tečaj na naših borzah najbrže ostal na tej višini. — Družba ima glavnice 24 milijonov Din, ki je razdeljena v 480.000 delnic po 50 Din nominala. Zaključek je 25 komadov.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Postržina Vekoslava, trgovca v Krškem, roka: 12. in 6. junija. Nadalje je uvedeno o imovini Tomažin Franciške, trgovke v Gmajni, p. Krka, roka 13. in 6. junija.

Zagrebska borza bo imela svoj občni zbor 28. maja. Število članov razsodišča se bo povečalo od 79 na 73. Nadalje je bilo na zadnji seji sklenjeno, da se 11. t. m. t. j. v ponedeljek uvede kotiranje albanskega franka. Danes je bila že zabeležena prva notica za Tirano: 10.98 bl.

Vpisi v trg. register: Bolaffio Karl, trg. z vinom, žganjem itd., Ljubljana; I. Breznik, trgovina z lesom, Ralofce; Pangercič Ivan in Drago, trgovina z lesom in žaga; Katarina Solar, željarna, Kropa.

Trgovci, nikar ne naročate blaga, dokler si niste ogledali XI. mednarodnega vzorčnega velesejma v Ljubljani, ki traja od 30. maja do 8. junija 1931. Samo tu se vam nudi poln pregled industrijskih in obrtniških proizvodov po najnižjih cenah. Permanente legitimacije s pravico do polovične voznine prodajajo vse denarni zavodi v državi in uradi »Putnika«.

Kupujte automobile in motorna kolesa na letošnjem XI. velesejmu v Ljubljani, ki se vrši od dne 30. maja do 8. junija. Le tu se bo kupcu nudila najboljša prilika pregledati vse in kupiti ono, kar mu prija. Razstavljenih bo v posebnem obsehnem paviljonu nad 200 avtomobilov in motornih koles vsakovrstnih svetovnih znamk.

Posojilo mesta Zagreba. Kakor poročajo iz Zagreba, je mestni finančni odbor 8. t. m. sklenil najeti pri bančnem društvu posojilo 70 milij. v tek. računu. Prvi obrok posojila je plačljiv 15. t. m. (50 milij.), drugi pa 1. sept. (20 milij.). Obrestna mera znaša 4% nad obrestno mero Narodne banke, torej 9% retrogradno četrtletno. Za nedvigljen denar dobi občina 4%. Posojilo je vrniti 30. aprila 1932. Posojilo je namenjeno finansiranju investicij.

Borza

Dne 11. maja 1931.

Denar

tečaj so bili danes nekoliko slabšeji. Promet je bil srednji, značajši le v devizi Newyork. Privatno blago je bilo zaključeno v devizi Trst, dočim je ostale zaključene devize dala Narodna banka.

Ljubljana. (V oklepajih zaključeni tečaji.) Amsterdam 2283 bl., Berlin 1351.75—1354.75 (1353.25), Bruselj 790.05 bl., Budimpešta 991.14 bl., Curih 1093.50—1096.50 (1095), Dunaj 798.4—801.4 (799.9), London 275.97—276.77 (276.37), Newyork 56.61—56.81 (56.71), Pariz 221.17—223.17 (222.17), Praga 167.91—168.71 (168.31), Trst 296.46—298.46 (297.46). Zagreb. Amsterdam 2283 bl., Berlin 1351.75—1354.75, Bruselj 790.05 bl., Budimpešta 789.04—892.64, London 275.97—276.77, Milan 296.333—298.333, Newyork 56.61—56.81, Pariz 220.819—222.819, Praga 167.91—168.71, Curih 1093.50—1096.50, Tirana 10.98 bl.

Skupni promet brez kompenzacij 7.1 milij. Belgrad. Berlin 1351.75—1354.75, Budimpešta 989.64—992.64, Curih 1093.50—1096.50, Dunaj 798.4—801.4, London 275.97—276.77, Newyork 56.60—56.81, Pariz 221.17—223.17, Praga 167.91—168.71, Trst 296.46—298.46.

Curih. Belgrad 9.1240, Pariz 20.28875, London 25.23875, Newyork 518.85, Bruselj 72.15, Milan 27.1625, Madrid 52.25, Amsterdam 208.50, Berlin 123.58, Dunaj 73.02, Stockholm 139.10, Oslo 138.95, Kopenhagen 138.95, Solija 3.76, Praga 15.37, Varšava 58.20, Budimpešta 90.51, Atene 6.72, Carigrad 2.4625, Bukarešta 3.09, Helsingfors 13.06.

Vrednostni papirji

Tendenca za državne papirje je bila danes čvrsta in so se tečaji večina uvrstili. Vendar pa ni prišlo do znatnega prometa. Se najznejši je bil promet v dolarskih papirjih, od katerih je tečaj 7% posojila DHB. prekoračil 86. Bančni papirji so ostali v glavnem čvrsti. Promet je bil v delnicah Poljo in Unionbanke po neizpremenjenih tečajih. Nadalje sta bili zaključeni Srbska po 187 in Zemaljska po 140. Industrijski papirji so brez zanimanja in so tečaji ostali v glavnem neizpremenjeni. Zaključena je bila Drava po 235 in nadalje po čvrstem tečaju 306in 307 Trboveljska.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 93 bl., 7% Bler. pos. 83 bl., Celjska 150 den., Ljublj. kred. 120 den., Prastediona 90 den., Kred. zavod 160—170, Vevče 120 den., Stavbna 40 den., Ruše 220 den.

Zagreb. Drž. pap. 7% inv. pos. 88.25—88.75, agrarji 51.25—52.50, vojna škoda ar. 426.75—427.50 (427), kasa 426.75—427 (427), 6. 426.75—427.50, 12. 426.75—427.25 (427.50), 8% Bler. pos. 92.875—93.50 (93), 7% Bler. pos. 82.75—83.25 (83, 83.50, 83), 7% pos. Drž. hip. banke 85.25—86, 6% begl. obv. 66.75—67 (67), Tobač. srečke 22—25, Srečke Rdeč. križa 40 den. Bančne delnice: Hrvatska 50—60, Katolička 33—35, Poljo 52—53 (52), Kreditna 119—124, Union 174—176 (174), Jug 73—74, Lj. kred. 120 den., Mednarodna 67 den., Narodna 7780—7860, Obrtna 30 den., Prastediona 930—935, Srbska 187—189 (187), Zemaljska 138—140 (140). Industrijske delnice: Guttman 128—131, Slaveks 25—33, Slavonija 200 den., Našice 750 den., Danica 90 bl., Drava 235—236 (235), Sečrana Osjek 290—295, Osj. ljev. 215 den., Brod. vag. 70 den., Union 70 den., Vevče 120 den., Isis 45—50, Ragusa 380 bl., Jadran. plov. 510—520, Trboveljska 306—307 (306, 307).

Belgrad. Narodna banka 7760—7850, 7% inv. pos. 88.25—89, agrarji 51.50—52, vojna škoda 425.5—426.5 (200 kom.), 6% begl. obv. 67.25—67.75, 8% Bler. pos. 83.50 (1000 dol.), 7% Bler. pos. 86.125 (3000 dol.).

Dunaj. Podon.-savsko-jadran. 89.50, Wiener Bankverein 10.05, Creditanstalt 43.50, Escompleges. 154.50, Zivno 83.80, Union 21.25, Aussiger Chemische 136.75, Alpine 17.10, Trboveljska 37.50, Kranj. ind. 45, Rima Murany 45.40.

Žitni trg

Danes smo doživeli ponovno izredno znaten dvig cen pšenice. Tako so danes tečaji denar, toda brez blaga za potisko blago 202.50, Srbrban 197.50, gbč. 195. Vse kaže, da je vedno manj dobrega blaga na trgu in da nasprotno konzum stalno kupuje, ker nima nobenih zalog. V zvezi s cenami pšenice so narasle tudi cene moke za 10 par pri kg in stane danes moka 285—335. Drugi predmeti so ostali ne-

izpremenjeni v cen. Kuruza stane danes 105—107.5 po kakovosti.

Novi Sad. Pšenica 79-80 kg srčb. 182.5—187.5, bač. okol. Novi Sad 180—185, bač. okol. Sombor 172.50—175, bač. potiska šlep 190—195, gbč. 187.50—192.50, gbn. 185—190, ban. Bega šlep 182.50—187.50, sr. slav. 78 kg 167.50—170, sr. okol. Indija 170—175, slav. šlep 77-78 kg 165.50—167.50. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: 9 vagonov pšenice, 1 vagon ovs, 26 vagonov kuruze, 6 vagonov moke, 5 vagonov otrobov. Tendence stalna.

Budimpešta. Tendence čvrsta. Promet srednji. Pšenica maj 15.33—15.37, zaklj. 15.36—15.37, junij 15.23—15.27, zaklj. 15.26—15.28, rž maj 14.40—14.45, zaklj. 14.42—14.45, kuruza maj 14.04—14.30, zaklj. 14.28—14.30, julij 14.10—14.35, zaklj. 14.34—14.35, avgust 14.40, zaklj. 14.44—14.45, tranz. maj 11.30—11.50, zaklj. 11.50—11.60, julij 11.55—11.60, zaklj. 11.60—11.65.

Živina

Dunajski goveji sejem. (Poročilo tvrdke Edv. Saborsky & Co., Dunaj.) Na trg je bilo pripeljanih 2399 goved, in sicer 1420 vlov, 551 bikov in 428 krav. Iz Jugoslavije je bilo 70 goved. Cene: za vole najboljše 1.75, I. 1.35—1.60, II. 1.05—1.25, III. 0.85—0.95, krave I. 0.85—1, II. 0.75—0.80, bike 0.80—1.10, klavno živino 0.50—0.75. Tendence je bila zele mlačna in so se cene slabo držale.

Hmelj

I. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Zalec v Sav. dolini, dne 10. maja 1931. Vseled dolgočrajne, četudi ne hude zime so se dela v hmeljskih nasadih zakasnela za 14 dni. Sedaj se hmeljarji pečajo z odkopavanjem grobov, z gnojenjem in prvim obdelovanjem z brano in kultivatorjem, kakor tudi s privezovanjem trt. V teku min. let se je s hmeljem zasajena ploskev skrčevala za 45—50%. Od pridelka minulega leta je še kakih 60—70 stotov po 100 kg v rokah producentov. — Društveni odbor.

Savinjska dolina: Hmelj lepo odganja in se dobro razvija. Vlaga je zadosti in tudi vreme je zadnji čas bolj toplo. Postavljanje opor je še v teku, nekateri hmeljarji tudi nasade že po prvi okupjejo.

Českoslovaška. Spomladanska dela v nasadih so v polnem teku. V ugodnejših legah je obrezovanje končano ter se že napeljuje žica. Vreme pa je še vedno mrzlo in deževno. — Tržišče je zelo mirno ter ni več dosti zanimanja za lanski pridelok. V rokah producentov je neprodanega še kakih 13.000 stotov lanskega hmelja. Cene so zopet nekoliko nazadovale in notira žateški hmelj 6—10 Din, prvotno izbrano blago izjemoma še do 12 Din, ostali češki hmelj pa 4—6 Din za kg. Javna znamkavalnica v Zalcu je dosedaj znamkovala okrog 81.500 stotov hmelja letnika 1930.

(Slov. hmeljar.)

Nedeljski sport

Težko pričakovane tekme v ligah so se pričele. Kot prvi je nastopil v Ljubljani proti Primorju Hašk, in igro zgenil s 5 : 3. Tekma je pokazala, da zagrebski klubi ne bodo kar takole osvajali točke v tekmah z ljubljanskimi klubi. Tudi Ilirija v Zagrebu v tekmah proti Concordiji ni igrala podrejene vloge. Rezultat 5 : 2 je precej srečen in bi neodločen rezultat 3 : 1 najbolj odgovarjal. Tako, da lahko rečemo, da je naš nogomet dobro zastopan.

Presenečenja pa niso samo v zagrebski skupini, temveč tudi v drugih skupinah. Tako je na primer belgrajska Jugoslavija v Sarajevu proti Slaviji gladko izgubila z 2 : 0. Tudi Soko je v Belgradu proti Jugu iz Skoplja s težavo rešil eno točko. Tekma je končala z 1 : 1 neodločeno. V Osijeku je pa Gradjanski odpravil Sand z 2 : 0. Kakor vse kaže, so tekme v ligah takoj od začetka prinesle velika presenečenja. Vse kaže, da bo to tekmovalje veliko bolj zanimivo, kakor lansko državno prvenstvo.

Poleg nogometnih tekem, ki so vzbudile veliko zanimanje, smo pa imeli tudi dosedaj največje teniske prireditve. V Zagrebu so nastopili japonski teniski reprezentanti proti našim. Privrkat so nastopili v naši državi Japonci. Odnegli so zmage, vendar so morali igrati s skrajnim naporom, da so premagali našo dvojico Schäfer-Kukuljevič. Čeprav niso odigrane še vse igre, imajo Japonci že tak naskok, da naši izpadejo iz nadaljnjega tekmovanja za Dawisov pokal.

Belgrajski Bob klub je priredil velik mednarodni tenis turnir, na katerem so sodelovali najboljši igralci iz Romunije, Češke, Avstrije itd. Turnir je sijajno uspel, tekmar je pa prisostvovala tudi Nj. Vel. kraljica Marija.

Pa tudi pri nas smo imeli teniske tekme. V Ljubljani in Mariboru je pričelo tekmovalje za državno prvenstvo. Atena je premagala Ilirijo, Rapid pa Maribor. Vsem igralcem se je pa močno poznalo, da niso dosti trenirali.

V Bukarešti se je pa vršila reprezentančna nogometna tekma med Romuni in Bolgari. Romunska reprezentanca je odpravila Bolgare z 4 : 1, in zasedla zopet prvo mesto v tabeli konkurence za balkanski pokal. Dosegli so isto število točk kakor Jugoslavija, toda boljša gol-diferenca je zagotovila Romunom prvo mesto. Končna zmaga v tej konkurenci je negotova, borba za prvo mesto se bo pa v glavnem vodila le med Jugoslavijo in Romunijo.

Od ostalih prireditve bi omenili še hazensko tekmo med Concordio in Ateno. Tudi ta tekma se je vršila za državno prvenstvo in je menda to edino tekmovalje, ki ne bo prineslo željenih uspehov. Čeprav družina Concordije ni igrala letos še nobene tekme, je z lahkoto premagala Ateno z 14 : 5. Tako visok poraz je zakrivila predvsem krilska vrsta Atene, ki ni znala zadržati napada Concordije.

VI 12.426/31-1.

RAZPIS

Mestno načelstvo v Ljubljani razpisuje ofertalno licitacijo za napravo zbiralnih kanalov po Dobrilovi, Hajdrihovi, Glinški in Levčevi ulici.

Ponudbe je treba pod običajnimi pogoji vložiti pri mestnem gradbenem uradu Nabrežje 20. septembra

do ponedeljka, dne 18. maja do 11 dopoldne.

Tam se dobe vsi razpisni pripomočki.

MESTNO NACELSTVO V LJUBLJANI, dne 11. maja 1931.

Celje

Štečana prisega vojaških novincev. Včeraj dopoldne ob 10 se je vršila ob prisotnosti zastopnikov vseh oblasti na Glaziji štečana prisega letošnjih rekrutov. Po prihodu komandanta vojnega okrožja polkovnika Puriča je zaprisegel najprej pravoslavne vojaške pravoslavni vojaški duhovnik Čudič, nato muslimanske njih vojaški duhovnik iz Ljubljane in na koncu je zaprisegel katoliške vojaške celjski opat g. Jurak po lepem navduševalnem govoru, v katerem je vojakom slikal njih dolžnosti, ki jih imajo kot katoliki in kot zvesti državljani in vo

Šahovski mojster Spielmann v Ljubljani

Turnir na Bledu

Ljubljana, 11. maja.

O prihodu Spielmannovega svetovnega šahovskega mojstra v Ljubljano smo že poročali. Danes ob 6 popoldne je prišel iz Maribora tudi naš mladi mojster Vasa Pirc, da odigra svojo prvo match-partijo s Spielmannom. Pirc odigra s Spielmannom 10 partij in sicer po eno v Ljubljani in Mariboru, ostale pa v Rogški Slatini. Pirc se je pravkar vrnil iz turnirja v Pragi, kjer si je pridobil drugo mesto takoj za Svedom Stolzem.

Prvo partijo s Spielmannom bo odigral jutri v torek ob pol 4 popoldne v mali dvorani Kazine. Ta match je za oba mojstra dobra predpriprava za veliki mednarodni šahovski turnir na Bledu, ki je že zagotovljen. Ta turnir na Bledu bo trajal od konca avgusta pa do srede septembra. Zdraviliški komisiji na Bledu je treba izreči vse priznanje za uvidevnost pri organizaciji tega turnirja. Ta turnir bo za blejsko letovišče velikega pomena, ker bodo o njem pisali vsi svetovni listi.

Upamo, da velika denarna žrtev Bleda v znesku 100.000 Din. ne bo zastoj in da bo imel Bled od tega velike koristi. Prva nagrada na turnirju bo znašala 30.000 Din. Dalje pa imajo vsi udeleženci turnirja popolno oskrbo.

V sredo zvečer ob 8 se vrši v veliki kazinski dvorani velika simultanska produkcija mojstra Spielmannovega, proti kateremu bo igralo 35 nasprotnikov. Prijavnina za udeležbo znaša 20 Din. Za kibe pa je določena vstopnina 10 Din, za dijak 5 Din. Deske po možnosti prinese s seboj. Spielmann je eden najnevarnejših igralcev simultanskih produkcij zaradi svoje velike kombinatorne sile. Po vseh mestih Jugoslavije je dosegel velike uspehe, ki ne zaostajajo za uspehi Aljechina, ko je ta bil v Jugoslaviji.

Dijaški koncert

V soboto dne 9. maja je bil v Unionu dijaški koncert pod vodstvom g. suplenta Ivana Repovša. Sodeloval je šolski pevski zbor in orkester drž. klasične gimnazije v Ljubljani, pomnožen z nekaterimi gojenkami in gojenici drž. učiteljske. Spored je obsegal Bizet-Straussove motive iz opere Carmen, C. E. Bahove pomladno prebujenje, Dvorakov valček, Parnov intermezzo Ksenija, Fetišovo korračno Prodane neveste, Soplek jugoslovanskih narodnih pesmi, Pugnani-Kreislerjev preludij in alegro ter skladbe za mešani zbor in orkester Klemenčiča, Premrla, Adamiča, Hubada, Vodopivca in Jenka.

Velike hvale je vredno, da se na naših srednjih šolah goji vokalna in orkestralna glasba. Gospod Repovš je znan kot propagator glasbene izobrazbe med srednješolsko mladino. Ta koncert je imel namen nabave muzikalnega materiala in podpore revnim dijakom. Reči je treba, da je g. Repovš lepo izobrazil svoj šolski orkester. Ni mogoče zahtevati od tako mladih ljudi preciznega umetnostnega razumevanja, dinamičnih diferenc in glasbene finoče, toda orkester je pod vodstvom g. Repovša stori, kar je bilo v danih razmerah mogoče. Mladinski zbor je pel narodno lepo našu dirano, presenetil je velik glasliki talent g. Uroša Prevorška s Pugnanijevim preludijem, veliko navdušenje je izrazil mešani zbor gimnazistov s Klemenčičevim, Premrlavo, Adamičevim, Hubadovim, Vodopivčevim in Jenkovim skladbo. Publika, katero so sestavljali večinoma starši in prijatelji izvajajočih mladine, profesorjski zbor naših srednjih šol itd., je bila iskreno navdušena nad izvajanjem mladih pevcev in godbenikov. Koncert je zelo lepo spel, toda priporočiti moramo g. Repovšu več resnosti pri izbiri programa (lahko bi mesto plitkih opernih parafraz izbral lažje klasične kvalitete točke). Dalje bi želeli pri teh koncertih več dinamične linije, katera pač ni tako težko dosegljiva.

Kaj bo danes

Drama: »X Y Z«. Red E.

Oper: »Luiza«. Red B.

Nočno službo imata lekarni: mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20 in mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4.

»Ljubljana« ima drevo ob 8 pevske vajo v beli dvorani Uniona. Prosim točne in polnoštevilne udeležbe. — Pevovodja.

»Pogreb Ivana Kregarja«. V nedeljo ob 5 popoldne se je vršil pogreb pokojnega g. Ivana Kregarja. Pogreb se je vršil ob ogromni udeležbi občinstva in odličnih zastopnikov. Cerkevne obrede je ob asistenci izvršil g. šentpeterski župnik Petrič, pred hišo pa se je od pokojnika z lepimi besedami poslovil podpredsednik Zbornice za TOI g. Ivan Ogrin. »Ljubljana« pa je zapela »Človek glej«. Za krsto je šla med drugim tudi cela vrsta odličnih predstavnikov, tako podban gosp. dr. Pirkmajer, ljubljanski župan g. dr. Puc in podžupan prof. g. Jarc z vsemi občinskimi svetniki, številno magistratno uradništvo, predsednik Zbornice za TOI g. Ivan Jelacina, podpredsednik g. Ivan Ogrin, glavni tajnik g. dr. Windischer ter številni drugi odlični zastopniki. V cerkvi na pokopališču je »Ljubljana« zapela »Gospod, usliši nas«. Na grobu se je od pokojnika, kot tovariša, organizatorja, soborca in dobrega družinskega očeta poslovil prof. g. dr. Dermastja. »Ljubljana« pa je zapela »Nad zvezdami«. Izčrpnje je o pogrebu poročal »Slovenski list«. Pokojniku ohranimo trajan spomin. Naj mu sveti večna luč!

»Miklova Zala«. Dne 14. maja se nam predstavijo igralci Miklova Zale iz domovine Miklova Zale, iz Sv. Jakoba v Rožu, in sicer v dramskem gledališču ob 3 popoldne. Vsa zamisel režije in vse igralske osebe je koroškega porekla. Čuli bomo pristen rožanski naglas in rožansko besedno muziko, nič ne bo našemu, kakor se rado zgodi pri ljudskih igrah, vse bo pristno domače, to je slovensko iz krajev, kjer bo tekla zibel slovenstva: narodne noše domače, običaji domači, jezik domač... Preveč bi bilo naglašati, kaj je naša dolžnost dne 14. maja. Miklova Zala naj zaživi v nas vseh, pokazimo, da smo njeni bratje in da so naši bratje oni, ki nam govorijo njeno besedo.

»Gasilski praznik«. V nedeljo 10. t. m. so, kakor je poročal že včerajšnji »Slovenski list«, proslavili gasilci ljubljanske župe svojega patrona sv. Florijana. Gasilci so se zbrali pred Mestnim domom, nakar so odkorakali z dvema godbama skozi mesto k cerkvi sv. Florijana. V sprevedu je bilo 627 gasilcev in 34 naraščajnikov z Barja. Pri sv. Florijanu je daroval službo božjo gasilski kurat, kanonik g. dr. M. Opeka. Po službi božji so gasilci odkorakali nazaj na Krekov trg, kjer so defilirali pred namestnikom odsotnega starost g. Josipa Turka g. Francom Prištovškom in župni predstavniki. Zbrane gasilce sta nato primerno nagovorila g. Franc Prištovšek in načelnik ljubljanske gasilske župe g. Franc Zupan, nato se je vršil razhod.

»Stojan Starec v Leonišču«. Že včerajšnji »Slovenski list« je poročal o hudi nesreči, ki se je pripetila v nedeljo popoldne pri tekmi med Primorjem in Haškom. Tedaj je igralec Primorja Uršič pri lovljenju žoge po nesreči brcnil vratarja Haška, akademika Stojana Starca, ki se je vrgel na žogo. Uršič je Starca brcnil v glavo s tako silo, da je omedlel. Starca so z avtomobilom prepeljali v bolnišnico, kjer so mu nudili vso pomoč. Njegova nesreča je sicer zelo resna, vendar pa za enkrat ni nevarnosti za njegovo življenje. Starec je bil včeraj popoldne oddan v Leonišče, kjer ga zdravi gosp. dr. Guzelj.

»Muzikalna zanimivost«. Na dobrodelnem koncertu Rdečega križa, ki se bo izvajal prihodnji ponedeljek, dne 18. t. m. v veliki dvorani

»Uniona«, so na sporedu tudi orkestralne točke na — orglice. To bo za Ljubljano vsekakor nekaj novega. Okrog 40 dijakov bo na orglice izvajalo narodne pesmi koroške, štajerske, primorske, prekmurske, goranske in dolenske. Pred izvajanjem vsake orkestralne točke pa bo recitacija zadavne narodne pesmi. Orkester obsega orglice za I. in II. glas in bas. Izvajanje bo povsem umetniško in bodo posetniki koncerta imeli priliko, seznaniti se s to, pri nas še nenavadno muzikalno produkcijo.

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri tordka J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12

Na državnem konservatoriju v Ljubljani se sedaj že tretje šolsko leto z vso intenzivnostjo goji komorna glasba pod vodstvom prof. Jana Šlaisa. Prof. Jan Šlais je brezdvomno eden najodličnejših glasbenih pedagogov, kar smo jih imeli v Ljubljani. Njegovi uspehi so bili na vsakoletnih internih vajah in produkcijah državnega konservatorija Šlais nam je vzgojil violinista Karla Krupa, dalje gospo Vido Jeračev-Hribarjevo in celo vrsto mlajših violinistov, ki obiskujejo še njegov oddelek na konservatoriju. Med njimi najširše javno nastopata Uroš Prevoršek in Pfeifer Leon. Iz kroga svojih gojencev je sestavil komorni kvartet, v katerem igrajo Pfeifer Leon (I. violino), Stanič Franjo (II. violino), Sušteršič Vinko (violo) in Bajde Oton (učenc prof. Berana, celo). Ta kvartet gojencev izvaja v petek dne 15. maja ob 20 v Filharmonični dvorani 1 Mozartov in 1 Ravelov kvartet. Poleg tega se trio. Lipovšek, Pfeifer in Bajde: Novakov klavirski trio. Komorni večer bo imel popolnoma certni značaj. Obisk najtopleje priporočamo. Ta večer se ponovi v Mariboru pod okriljem tamošnje Ljudske univerze v ponedeljek dne 18. maja, nakar Mariborčane še prav posebno opozarjamo.

»Pevski zbor Glasbene Matice«. Ker pričnemo z novim programom, se sprejemajo dobri pevci in pevke že sedaj mesto jeseni. Vaje se vrše ta teden: torek: moški (v sobi 17), sredo: ženski (14), petek: ženski (17), tenos (15), bas (12), vsakokrat ob 20. Pevske počitnice se prično šele 1. julija.

»Srbsko pevsko društvo »Jedinstvo« v Koturu je imenovalo Hubadovo župo JPS v Ljubljani za svojega častnega člana.

»Kraljevska banska uprava, referent za inspekcijo parnih kotlov se je preselil dne 6. maja t. l. iz sedanjih prostorov na Krekovem trgu št. 10 v »Stiški dvorec. Stari trg št. 54.

»Pokleni gasilci na motornem kolesu«. V prihodnje bodo Ljubljanci pričeli od sedaj za naše mesto nenavadnim prizorom, namreč, da bodo ljubljanski pokleni gasilci hiteli na kraj manjših požarov z motornim kolesom. Pokleni gasilci so namreč dobili sedaj motorno kolo. Kolo je znamke Peugeot in je mestna občina dala zanj 17.000 Din. Gasilci ga bodo uporabljali za take slučaje, kjer je nujna pomoč potrebna, vendar pa samo v manjši meri in se ne bo izplačalo, hiteti tja z avtomobilom. Na motornem kolesu se bosta mogla voziti dva ali celo trije gasilci.

»TK »Skala« vabi vse svoje člane na občni zbor, ki se vrši danes zvečer ob 20 v damski sobi kavarnе »Emone«. — Odbor.

»Pravniški izlet«. V nedeljo, dne 17. t. m. prirediteljsko društvo »Pravnik« izlet čez St. Vid pri Stični na Javorje in Smarino pri Litiji v Litijo. Odhod iz Ljubljane z dolenskim vlakom ob 7.25. Vabijo se vsi člani; zlasti tudi oni izven Ljubljane, da se izleta v čim večjem številu udeležijo. Prijave sprejema do 4. t. m. vratar Justine palače v Ljubljani. — Odbor.

»Občinstvu v Ljubljani, ki daje delat obleke v okolici«. Mestna občina ljubljanska pobira na uvoz oblek v mesto posebno mestno trošarino, ki se zniža na malenkosten iznos, če se dokaže, da je obleka narejena iz blaga, ki je bilo kupljeno v mestu in je torej že obremenjeno s trošarino. Da si občinstvo, ki daje delat obleke v okolici, prihrani občinsko trošarino, naj vsak iznos blaga iz mesta v okolico prijavi na mitnici in potrdilo o tej prijavi izroči svojemu krojaču. — Zadruga krojačev in krojačev v Ljubljani.

»Podporno društvo za gluho-mušno mladino je prejelo od Učiteljskega zbora državne gluho-nemnice v Ljubljani 260 Din, kot počastitev spomina blagopokoine matere tovariša V. Rupnika. — Trgovca A. Božič iz Kranja pa nam je poslal 50 Din. Vsem darovalcem topla hvala!

»Brezobziren šofer. Precejšnjo brezobzirnost si je dovolil v nedeljo popoldne neki avtomobilist. Vozil je po levi strani šmartinske ceste, pri tem pa pri vogalu podrl žagarja Franceta Irtja, ki se je peljal na kolesu. Irt si je pri padcu raztrgal hlače in pokvaril kolo, tako, da ima 300 dinarjev škode. Irt pa je bil le toliko pri sebi, da si je zapomnil številko avtomobila. Šofer bo moral dati odgovor, zakaj je vozil po levi strani in prehitel ter zakaj ni dajal znamenja s hupo.

»Pretep med trubadurjem in nočnim čuvajem. Zaljubljeni imajo včasih še smolo. Neki Ciril P. je v nedeljo zvečer čakal skrit na nekem dvorišču na Zaloski cesti svoje dekle. Mesto dekleta pa je prišel nučni čuvaj, ki je, misleč, da ima opraviti s tatom, zahteval od zaljubljenega Cirila, naj se odstrani. Ta pa ni hotel ubogati, nakar ga je nočni čuvaj udaril s pendrekom po plečih. Tedaj se je Ciril razburil, zagrabil nočnega čuvaja, ga vrgel na tla in pretepel. Čuvaj je pri tem izgubil še svojo gumijevko. Razburjeni trubadur je nato zbežal, ne da bi čakal dekleta, čuvaj pa je stvar sporočil policiji, ki je Cirilčka takoj izsledila.

Dnevna kronika

Koledar

Torek, 12. maja: Pankracij, mučenec. Križovo.

Novi grobovi

Anton Kolar. Včeraj popoldne je umrl v Ljubljani g. Anton Kolar, sodnijski upokojenec, ki se je komaj pred letom dni preselil iz Višnje gore v Ljubljano. Velik del Dolenjske je poznal in spostoval značajnega in poštenega moža ter njegovo družino. Hčerki — zdravnici dr. Mariji Kolar — ter gospe vdovi izrekamo iskreno sožalje. Blagi pokojnik pa uživaj večni mir pri Gospodu, ki ga nikdar ni zatajil!

V Svibnem pri Radečah je po dolgotrajni bolezni v soboto umrl posestnik Josip Povše, star 68 let. Pokojnik je bil nad 30 let predsednik kraj. šolskega odbora, večletni župan in predsednik sadjarske podružnice. Pogreb bo v torek ob 9. Blagežni pokojniku večni mir, žalujočim najiskrenejše sožalje!

Osebnosti

Iz uredništva. Naš glavni urednik g. dr. Ivan Ahčin je odpotoval in ga 10 dni ne bo v uredništvu.

Vojaška odlikovanja. S kolajno za vojaške vrline so odlikovani med drugimi konjeniški major Radomir Kraus; peh. kap. I. razr. Karel Bratuž in Anton Nardeli; zrakoplovna kap. I. razr. Milan Dir in Oton Filippek in poročnik bojnega broda I. razr. Karel Levičnik; peh. kap. II. razr. Mirko Cerne, Viktor Markovič, Otmir Sever in Ljubomir Kolašinec; topn. kap. II. razr. Slavko Popovič, Edvin Bot, Evgen Kurelec, Franjo Smigoc in Dragutin Gruber; konjeniški kap. II. razr. Ranko Popovič, Stanislav Pirc, Anton Krpan, Mirko Popovič in Stanko Turk; zrakoplovna kap. II. razr. Miloš Vasič in Egon Zitnik in strojna kap. II. razr. Rudolf Lang in Ivan Simič; pehotni poročnik Bruno Kersnič, Stanko Mitlić, Josip Majer, Franjo Hrdi, Josip Pletikosa, Slavoljub Jovanić in Ivan Maričič; topn. poročnik Franjo Tušar; inženjski poročnik Alojz Božič in poročnik fregate Savo Samič in topniški podporočnik Hugon Čiček; z zlato svetinjo za vestno vršenje službe pehotni poročnik Leopold Vodeb, Dušan Milakar, Vekoslav Marčič, Marko Lišnjak in Bogdan Markovič; topn. poročnik Stefan Zlatar; inženjska poročnika Avgust Krapež in Lazar Klipa in zrakoplovna poročnika Alojzij Radina in Albin Vesel; pehotni poročniki Josip Pleskovič, Matej Pačič in Peter Pucar; topn. poročnika Henrik Berstignac Krajnc in Vincenc Fortuna; konjeniški podporočnik Božidar Blažič; inženjski podporočniki Miloš Korda, Stanko Stojan in Franjo Zajec in zrakoplovni podporočnik Sava Poljanec in s srebrno svetinjo za vestno vršenje službe zrakopl. vodja III. razr. Drago Binder; pehotni narednik Milo Lavrinčič, Dragomir Masal, Peter Simunc, Bogdan Bastaj, Josip Čipora, Franc Strašek, Nikolaj Božič, Milan Drobec, Anton Milnarič, Egidij Ježek in Maksimilijan Kunstelj; topniški narednik Ivan Podipelec, Rudolf Ribič, Metod Zemljic, Valter Ozmeč, Karel Pec, Franjo Ali, Rudolf Rajman, Peter Lukič in Franjo Jurca; konjeniški narednik Milutin Brdar in zrakoplovni narednik Ferdinand Kotnik; pehotna podnarednika Marko Markič, Vladimir Kovačič; topniški podnaredniki Rudolf Praznik, Ludvik Urh, Ludvik Pernat, Stefan Cvetko, Marjan Mileta in Franjo Strucelj; konjeniška podnarednika Mirko Graovec in Hubert Lužnik; inženjski podnarednik Josip Olinč in v mornarici vodje I. razr. Oton Porzer in Ferdo Gerl; vodja II. razr. Zvonimir Rudolf in vodje III. razr. Slavko Ožanić in Tihomir Simič; narednik sanitetne stroke Mihael Prezelj in podnarednik disciplinske stroje Franjo Kovač. Vsi prednavedeni so oproščeni plačanja takse.

Ostale vesti

Najlepše birmansko darilo bo gotovo molitvenik »Besede življenja« katerega je spisal velik prijatelj mladine, škof dr. Gregorij Rožman. Cena je z zlato obrezo 30 Din z rdečo obrezo 22 dinarjev. Naroča se pri Društveni nabavni zadrugi, Ljudski dom, v Jugoslovanski knjigarni, Ljubljana, Ničman Ljubljana ali v Tiskarni Sv. Cirila v Mariboru.

L. M. Škerjanc v srednjeevropskem radio-prenosu. V petek, 15. t. m. oddaja zagrebška radiostanica povodom petletnice obstoja svečan koncert jugoslovanske glasbe, na katerem sodelujejo solisti sopranistinja M. Strozzi-Pešič, violinistka M. Schlön, pianist S. Deželj-Eder, violist A. Ganoczi, ensemble pihal zagrebške filharmonije, orkester kr. muzičke akademije pod vodstvom rektorja F. Lhotke ter zbor Kola. Spored obsega poleg del Lisinskega, Jarnoviča, Papandopulo-Pešiča, Stolcer-Slavenskega, Berse in Hrističa tudi L. M. Škerjančev skladbo »Preludio, Aria e Finale«, ki je že ob priliki prve izvedbe v Zagrebu dosegla jako velik uspeh. Ta spored bodo razen Zagreba oddajale tudi še radiostanice Beograd, Praha, Brno, Moravska Ostrava, Košice, Bratislava in Budimpešta. Pričetek koncerta je ob 20. uri in pol.

Prepovedano inozemski tisk. Z odlokom ministrstva za notranje posle je prepovedano uvažati v našo državo in razširjati v njej vojni almanah »Illustrierte Geschichte des Weltkrieges 1914-1918«, ki ga je izdala Union deutsche Verlagsgesellschaft Stuttgart, Berlin, Leipzig, Wien in knjigo »Szep Vagy Magyarorszag« ki je izšla v madjarskem jeziku v Budimpešti.

V prilogi »Službenih novih« št. 102 od 8. maja t. l. je objavljen »Pravilnik o preprečevanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni«.

Kaj ve ljudstvo o sestavi in delovanju človeškega telesa. Nevednost je najdražja stvar na svetu. Resničnost tega izreka se pokaže zlasti ob pojavu raznih obolenj, katere bi bilo v veliki meri možno preprečiti, ko bi imelo ljudstvo več zdravstvene izobrazbe. Koliko jih je, ki ne vedo iz kastevega delov sestoji telo — kaj se nahaja v prsnici in trebušni votlini — kakšen namen imajo pljuca in srce — koliko zraka potrebuje človek — kaj so jetra in trebušna mrena, čemu služijo mišice, hrbtenjača — koliko reber ima človek — kaj je sklep — kaj je žila odvodnica — kje povsod čutiš utrip žile, kaj je krvotok — kakšno nalogo imajo žilci — kako potuje hrana skozi prebavila itd. Na vse navedeno bo dala pojasnila s svojim bogatim naravnim materialom zdravstvena razstava Higijenskega zavoda v Ljubljani ob letošnjem XI. velesojmu od 30. maja do 8. junija t. l.

Emigrante iz Goriske in Istre obveščamo, da se je v Skopju ustanovilo Prosvetno društvo »Trst-Gorica-Reka« za vardarsko banovino. Dolžnost vsakega rojaka je, da se prijavi kot redni član na naslov »Prosvetno društvo Trst-Gorica-Reka« v Skopju, poštni predal 98.

Kamniško kopalništvo usmiljenih bratov se odpre z dne 15. maja.

Opozorjamo na premenjeni vozni red avtopodjetij Hojak-Adamčič-Sotlar med današnjimi oglasi.

Mladina! Ali že zbirate slike, ki se nahajajo v vseh babilonskih priznane in redilne mlečne čokolade »Mirim«. V zameno za 100 slik dobite krasen album s slikami iz »Carstva živali« v lepih živih barvah.

Na kongres Brezalkoholne produkcije, ki se vrši o binkošnih na Trsatu pri Sušaku, bosta vozila dva posebna vlaka: eden iz Ljubljane, drugi iz Maribora. Oba bosta pobirala udeležence na vseh postajah. Ker ne bo treba nikjer čakati na zvezo ali pa prestopati na drug vlak in je dovoljena polovična vožnja na vseh progah, je prilika za udeležbo izredno ugodna. Pripomnimo še, da velja polovična vožnja od 20. do 28. t. m. in lahko vsak udeleženec izkoristi to priliko za večdnevno bivanje ob Jadranu. Prijavit se je čimprej Brezalkoholni produkciji v Ljubljani, Kolodvorska ul. 3 (nasproti mestnega kopalništva), ki pošlje vsakomur na željo brezplačna pojasnila poštoobratno.

Osumljeni umora Marije Boker v Kriški gori. Orožništvo je aretiralo dva brata Z. Pri preiskavi je našlo na enem ženski las. Osumljenec se zagovarja, da je bil v vasi pri nekem dekletu. Vsaled tega je odročena ekshumacija pokojne Marije Boker danes 11. maja ob 2 popoldne in ponovni pregled trupla. — Škoda, da ni bil na razpolago policijski pes, ki bi bil z lahkoto izsledil zverinskega storilca, saj so še v mehki zemlji daleč sledile njegove stopinje po vinogradih proti Žužemberku. Tudi bi bilo želeli, da bi sodnija odredila komisionalni ogled takoj, ko se javi zločin — in ta je bil javljen sodnji ob pol 8 jutraj — ne šele zvečer, ko je nešteto radovednežev zabrisalo sled za zločincem. Vsa čast pa orožništvu, ki se je od zore do mraka trudilo, da izsledit storilca. Pri tej priliki jim je prišel v roke kolesarski tat, ki je jutraj ukradel kolo pred neko gostilno na Grosupljem in odpeljal proti Žužemberku, pa se je v zagraškem smrečju tako ustiral orožnika, da je pustil kolo in pobegnil, a prepoznal, ker moč na roka orožnikova ga je kmalu držala za ovratnik.

Druga katoliška cerkev v Apatinu. V veliki občini apatinski se bo, kakor vse kaže, naposled uresničil načrt, po katerem bodo v kratkem začeli z zidanjem druge katoliške cerkve. Vse prebivalstvo je z veseljem sprejelo na znanje ponudbeni razpis za zidarska dela. Misel zidave nove cerkve je že stara 40 let. Apatin se je silno hitro razvijal in kmalu se je začela potreba po novi cerkvi, ki se bo začela v kratkem zidati, in bo s tem ustrezno vsem apatinskim katolikom.

Seja komisije za opij. Te dni se je vršila v Belgradu v zunanjem ministrstvu tretja redna seja komisije za opij pod predsedstvom pomočnika zunanjega ministra g. Potiča. Komisija je razpravljala o vprašanju omejitve pridelovanja opija, kar bo tudi predmet mednarodne konference, ki je sklicana za 27. maj v Zenevo. Komisija je prebrala to vprašanje s stališča jugoslovanskega pridelovanja opija in je določila stališče, ki ga bo naša država zastopala na omenjeni konferenci.

Odvetnik obsojen radi žaljenja davčne uprave. Pred sodniškim okrožnim sodiščem se je te dni zagovarjal odvetnik dr. Aleksander Grün, ki je 27. novembra preteklega leta razžalil šefa davčne uprave v Subotici. Grün je imel dvigniti nek deposit in začel ob tej priliki zmerjati šefa, češ, da ne pozna zakonov in da sploh vsa davčna uprava ni nič vredna, ker ne pozna zakonov. Dr. Grün je pri razpravi dejal, da obžaluje svoje dejanje. Obsojen je bil na 1200 Din globe.

Mlin se je sam ustavil, ko je umrl njegov lastnik. V Osijeku živahno komentirajo zanimiv dogodek, ki se je pripetil ob smrti lastnika najstarejšega osješkega mlina. Sin pokojnika je takoj po očetovi smrti telefonično naročil, naj takoj ustavi obrat. Zenska, ki je bila pri telefonu, je odgovorila, da so se motorji sami od sebe ustavili.

Novi potresi na jugu. Iz Valandova v Južni Srbiji poročajo, da so čutili v soboto popoldne in v noči na nedeljo več potresnih sunkov, od katerih jih je bilo nekaj močnejših. Do sedaj so v Valandovu zabeležili vsega skupaj 486 potresnih sunkov.

Nesreča pri gradnji tunela. Pri gradnji tunela za novo jadransko progo Beograd-Lazarevac in naprej pri Rijnpu se je te dni pripetila težka nesreča. Trije razstreljevalci so minirali precej veliko steno, in sicer so postavili eno mino na spodnji, eno pa na zgornji strani stene. Mesto, da bi užgali najprej eno mino in po eksploziji drugo, so užgali obe mini naenkrat. Med tem, ko so tekli prilizati drugo mino, je prva že eksplodirala in porušila del stene. Delavci se seveda niso mogli pravočasno umakniti in tako jih je obsula toča skal in kamenja, ki je nastala pri eksploziji. Eden izmed njih je bil takoj mrtev, drugemu je odtrgalo nogo in je težko verjetno, da bo ostal pri življenju. Tretji pa je lažje ranjen.

Albert Speletič, sobno slikarstvo. Ljubljana, Emonska cesta. Vzorci na vpogled. Ceno konkurenčno.

Oglejte si izložbe v Ljubljani v Prešernovi 1 urarske tvrdke F. Čuden.

Za pomladanske izlete vam nudi najbogatjšo izbiro provijanta veleposredarja Slamič na Gosposvetski cesti.

Z nožem v hrbet

Kranj, 11. maja.

Senčur pri Kranju je bil v nedeljo popoldne v znamenju velikih in pomembnih prireditelj. V Ljudskem domu so senčurski igralci predstavljali dramo »V bolesi valovih«, izvorno delo domačega senčurskega fanta Pavla Bobnarja. K tej za Senčur zanimivi in vsekakor redki slavnosti je bila povabljen tudi godba iz Cerklja, da bi se ta redki dogodek proslavil čim lepše.

Na vrtu trgovca in gostilničarja g. Ivana Gasperlina se je po isto popoldne vršila veselica senčurskega gasilskega društva, ki je ta dan blagoslovilo svoj prapor. Torej tudi zanimiv in redek dogodek.

Razumljivo je bilo, da je bilo ljudi iz vse okolice, ne samo iz Senčura, tu kakor tam vse polno. Pri takih prilikah se pa kaj rado dogodi, da se snidejo fantje iz raznih krajev in vasi, katerih interesi in duševni občutki čestokrat izvenijo v občutni in glasni disonanci.

Sredi vasi pred Gasperlinovo gostilno sta se nenadoma znašla v neprijetljem položaju S. Ivan in Z. Franc. Eden je bil prej pri igri, drugi na veselic. — In ko je S. šel svojo pot naprej, je pritekel za njim Z., baje v družbi tovariša, ter brez kakake poudara sunil S. z nožem v desno stran hrbta. Zadal mu je rano kakih 6—8 cm globoko. Ranjenega S. so s kranjskim gasilskim avtomobilom pripeljali kranjski gasilci v Kranj, kjer ga je obvezal zdravnik g. dr. Joža Bežek. Z. se je po izvršenem dejanju pri Gasperlinovi sosedu skril pod posteljo, na kar so ga domači fantje iztaknili in nekoliko pretepili. Pri tem pa je Z. ušel in ga še niso našli. — Vzrok dejanja je popolnoma neznan in ga bo morala dognati kazenska preiskava. — Vprašamo, ali bodo res zopet vse podedelske prireditve končale v znamenju noža in krvi?

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-30 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3-4 Din. Oglas nad deset vrstic se računa višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iscejo

Trgov. pomočnik
železninar, mlajša moč, priden in pošten išče službo za takoj. Naslov v upravi pod št. 5378.

Dekle

išče službo k mali družini. Zna dobro kuhati. Opravljala bi lahko tudi vsa domača dela. - Ponudbe pod »Pridna in poštena« na upravo »Slov.« Maribor, Aleksandrova 6.

Službodobne

Krojaškega vajenca takoj sprejemem. Naslov v upravi pod št. 5294.

Kolar. pomočnika dobro izvežbanega za vozove in avtomobilerije, in enega vajenca, sprejme takoj Jože Jenič, Hrenova ul. 19, Ljubljana.

Kopal. strežnika marljivega, iščemo za takojšnji nastop v okolici Ljubljane. Poizve se v upravi pod št. 5380.

Pisarniško moč sprejme v službo gradbeno podjetje v Ljubljani. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja je poslati na upravo lista pod »Gradba«.

Dekla na malo kmetije se takoj sprejme. Naslov v upravi lista pod št. 5374.

Zasluzek

Okrajne zastopnike za vse srece sprejememo, sposobne tudi proti fiksnim plačam. Pripravno za pensionirane orožnike, učitelje itd. Ponudbe na: Union zavaroval. družba Ljubljana, Miklošičeva c. št. 7/III.

Pouk

Čamernikova šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesijonirana. Prospekt št. 16 zastoji. Pišite ponj!

Poizvedbe

Bela psica s črnimi pikami, 50 cm visoka, 4 leta stara, sliši na ime »Piki«, se je zatekla v jeseni v št. Vidu pod Smarno goro. Najdilec naj jo odda proti nagradi Din 100 v restavraciji Pua, Sv. Petra c. 55, Ljubljana.

Stanovanja

Malo sobico preprosto oddam gospodu. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5336.

Stanovanje treh sob in pritliklin — eventualno za pisarno se odda na Miklošičevi cesti takoj ali za 1. avgust. Naslov pove uprava pod št. 5392.

Solidna gospodična gre kot sestanovalka k boljši osebi v mestu. - Plača Din 150. Ponudbe na upravo pod »Nujno«.

Lepo stanovanje

oddam 1. avgusta v vili blizu centra (5 sob, kabinet, kopalnica, pritliklin, telefon). — Ponudbe na upravo pod »Kras« 24.

Vnajem

Trgovski lokal opremljen, brez zaloge, na prometni točki v malem trgu Stajerske, pripraven za samca - začelnika, se takoj odda v najem pod ugodnimi pogoji. Oskrba v hiši. Dopisi se pošiljajo na upr. pod »Dobra postojanka« št. 5280.

Posestva

Dve parceli po 700 m² prodam po ugodni ceni. Vrt popolnoma urejen. Izve se Černe-tova ulica 32, I. nadstr., Ljubljana 7.

Nova hiša

štiri stanovanjska napredaj pod zelo ugodnimi pogoji. Val. Vodnikova ul. 8, Moste. (Zel. jama.)

Kupimo

Srečke, delnice, obligacije kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Glasba

Pianino star še dobro ohranjen se kupi po zmerni ceni. Ponudbe z navedbo cene je poslati na Ivan Pavlič, Oplotnica.

Prodamo

Puhasto perje čisto čohano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti pub po 250 Din kg. Razpošiljam po poštne povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica peria.

Košnja

2 travnikov se prodaja. — Poizve se: Hotel Soča v Ljubljani.

Starejša trgovina

dobro vpeljana, je takoj napredaj sredi Ljubljane. Pismene ponudbe na upr. pod »Plačati takoj Din 120.000«.

Zanesljiv. odjemalca

črešenj na debelo, iščem za sezono. - Cenjene ponudbe na upr. pod »Črešenje« št. 5383.

Dobro idoča trgovina

z mešanim blagom na prometni točki na Stajerskem radi boleznih napredaj. Ponudbe na upravo pod št. 5248.

Pitje in kajenje

krajša življenja! Zato pustite obje: Nikoprost za odvajanje kaja stane 76 Din, Avinal za odvajanje pijančevanja pa 235 Din. Brezalkoholna produkcija, Ljubljana, Kolodvorska 3.

ZAHVALA.

Ker nam je nemogoče, da bi se mogli vsakomur posebej zahvaliti za mnoge dokaze ljubezni povodom smrti našega ljubega soproga in očeta, gospoda

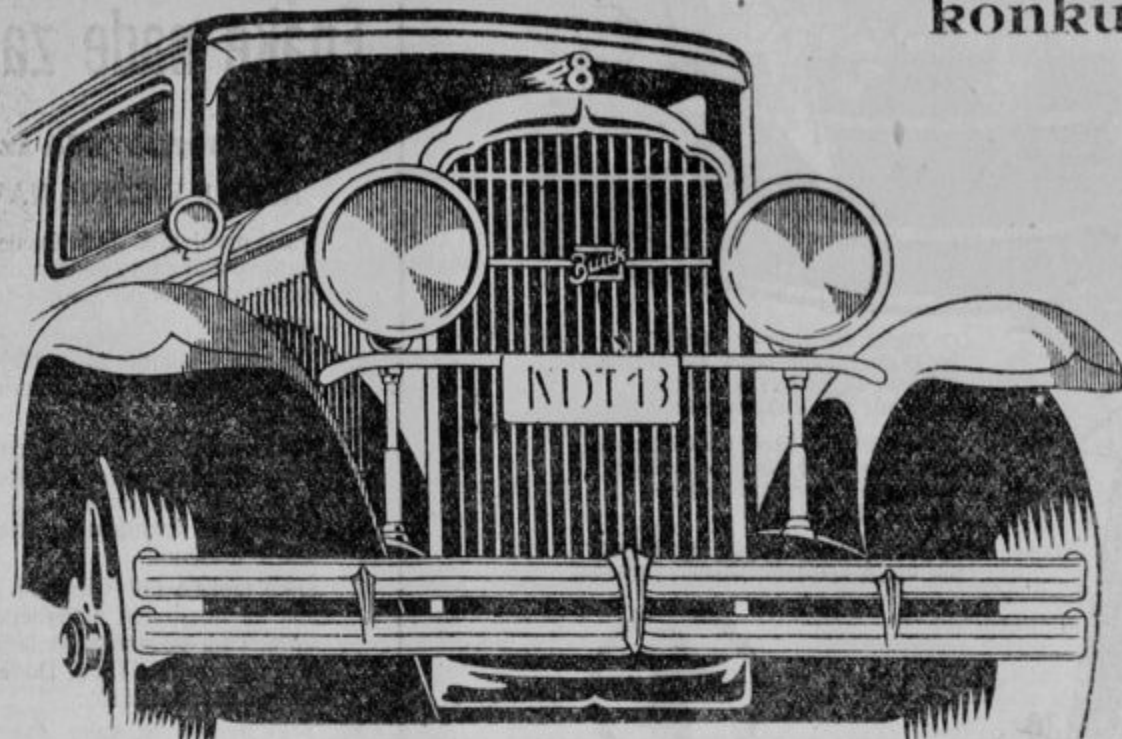
NIKOLAJA SCHMIDT

prosimo vse, da sprejmo tem potom našo najpriskrnejšo zahvalo. Prav posebno se zahvaljujemo vsem društvom, korporacijam, osobito njegovim zvestim tovarišem mestne godbe, prijateljem in znancem, ki so prišli pospremit ljubega pokojnika na njegovi zadnji poti.

Prisrčna zahvala tudi za krasne darovane vence in sožalja. Ptuj, v maju 1931.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI

BUICKA se prodaja več ko dvakrat toliko kakor njegovega najhujšega konkurenta...

Moč in otmennost odlikujeta Buick 8

Na to mislite kadar se odločate za nakup avtomobila

LETO za letom se prodaja več Buickov kakor katerega koli drugega avtomobila njegove cene — in vsako leto se ta razlika zveča. Statistike kažejo da kupijo v Združenih državah več ko dvakrat toliko Buickov kakor avtomobilov njegovega najprejšeje tekmeca. Še več: 88% lastnikov Buickov se spet odloči za nakup Buicka, kadar si zažele novega voza.

Pomen te priljubljenosti je še večji, če pogledamo, kateri sloji kupujejo Buick. Državniki, vodilni pravniki, tehniki in poslovni ljudje — ljudje, ki znajo ceniti in si privoščiti le najboljše — so povsod kupci Buickovih avtomobilov.

Ni ga boljše priporočila od navdušenja poznavalcev. Ali hočete imeti avto, ki boste z njim zmeraj zadovoljni in vas bo vedno iznova navdušil? Potem se odločite za Buick!

GENERAL MOTORS CONTINENTAL S. A.

Nekaj vrlin Buicka 8

1. Prekrasne Fisherjeve karoserije.
2. Valve-in-the-head straight 8 cilindrični motor.
3. Regulator temperature olja.
4. Dvojni razplinjevalec.
5. Prestava sistema Syncro-Mesh.

BUICK 8

Obrt

Železničarske čepice perutke in ostali pribor ima po najnižjih cenah stalno v zalogi A. Kassig, Ljubljana Zidovska u. 7.

Otroške

in velike kopalne banje in peči, klozete in dr. dobite po zelo ugodnih cenah v železnini

Fr. Stupica,

Gospodstvska cesta št. 1, Ljubljana.

Pitje in kajenje

krajša življenja! Zato pustite obje: Nikoprost za odvajanje kaja stane 76 Din, Avinal za odvajanje pijančevanja pa 235 Din. Brezalkoholna produkcija, Ljubljana, Kolodvorska 3.

SPREMENBA VOZNIH REDOV

avto-podjetij Adamčič, Hojak in Satler na progah Ljubljana—Mengeš—Kamnik, Ljubljana—Domžale—Kamnik, Ljubljana—Blagovica, Ljubljana—Moravče in obratno.

Podpisana avtobusna podjetja javljajo cenjenemu občinstvu, da so spremenila vozne rede na navedenih progah kakor sledi: odhod iz Ljubljane čez Mengeš v Kamnik mesto ob 11. uri 30 min., ob 11.45, obratno iz Kamnika mesto ob 12.45, ob 13.15. Iz Kamnika preko Domžal mesto ob 18.30, ob 21. Iz Ljubljane v Lukovico izpade ta vožnja ob 11.50 in 16.50 ter odhaja iz Ljubljane ob 11.40 in 16.15.

Hojak Rafael, Adamčič Avgust in Satler Pero.

Drž. razredna loterija

Poročilo iz kolekture Ant. Golež, Maribor :: Aleksandrova cesta št. 42. Dne 9. maja 1931 so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

80.000 Din srečka št.: 41.789
30.000 Din srečki št.: 37.752, 86.885
20.000 Din srečka št.: 70.397
10.000 Din srečki št.: 50.358, 91.212
4.000 Din srečke št.: 12.093, 28.479, 32.306, 41.856, 85.460
2.000 Din srečke št.: 3584, 3355, 4034, 6015, 8969, 9543, 11.111, 11.488, 11.569, 11.799, 13.382, 13.559, 14.796, 15.007, 22.528, 23.688, 24.347, 24.487, 29.499, 29.623, 29.880, 32.812, 33.396, 36.023, 36.831, 39.870, 42.022, 43.030, 43.458, 45.965, 46.427, 47.145, 47.476, 48.500, 49.126, 53.288, 57.732, 58.068, 59.601, 61.070, 62.433, 69.518, 70.428, 72.554, 74.203, 77.487, 77.858, 78.325, 79.670, 80.655, 82.124, 82.929, 84.302, 85.105, 85.418, 85.928, 87.102, 91.591, 91.814, 92.239.
Zaradi telefoničnega sprejemanja ne moremo jamčiti za točnost.

Inserirajte v „Slovincu“!

V globoki žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je moja nad vse arčnoljubljena žena, soproga, sestra, teta, svakinja, gospa

Slavka Geč roj. Zalar

dne 11. t. m. po kratki, mučni bolezn, previdena s tolažili svete vere, mirno in Bogu vdano umrla. Pogreb nepozabne in blage pokojnice bo v sredo 13. maja 1931 ob pol 4 popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 11. maja 1931.

Globoko žalujoči soprog Joško.

Božji Stvarnik je danes popoldne ob eni poklical k Sebi in rešil dolgotrajnega silnega trpljenja svojega zvestega služabnika, našega dobrega, ljubljenega in nepozabnega moža in očeta

Antona Kolarja

sodniškega uslužbenca v pokoju

v 71. letu, večkrat previdenega s svetimi zakramenti. Truplo raznega atka bomo pokopali v sredo 13. t. m. ob 5 popoldne iz hiše žalosti Tavčarjeva ulica 4 na pokopališču pri Sv. Križu.

Spominjajte se dragega rajnika v molitvah!

V Ljubljani, dne 11. maja 1931.

Terezija Kolar roj. Gorec, žena. Dr. Marija Kolar, hči.

Iz življenja angleških dijakov

Tujec, ki pride za en dan v Cambridge — sedež slovitega angleškega vseučilišča — ne bo videl veliko dijaškega življenja. Čudil se bo le množini starih, zarjavelih koles, ki se grmadijo pred vsakim kolegijem, leže pred vsako trgovino enostavno na hodniku in švigajo po vseh cestah malega mesteca. Vedno sedi na takem kolesu smehljajoč se mlad mož jasni oči, ki mu na rami frfota nekaka umazana, ogoljena, temnomodra ruta ali cunjica. To je »college gown« — kolegijski znak, ki je pri predavanjih in o mraku splošno obvezen. Bolj ko je ta znak — kakor vojni prapor — izdelan, bolj je imeniten, ker kaže, da je nosilec v Cambridgeu že »stara hiša«. Vsi dijaki so kar se da v nemarno oblečeni in ga

Profesor Albert Michelson, svetovnoznani fizik, je tako težko obolev, da so zdravniki obupali nad njegovim ozdravljenjem.

ni med njimi, ki bi se hotel osmešiti z eleganco ali polizanostjo.

Klubov je v Cambridgeu več nego v Londonu ter je vsak dijak član najmanj petih in več klubov. Ti klubi dele dijaštvo po skupinah in skupnicah: tu konservativni, skrajno izključljivi angleški plemiči, tam trudni intelektualci, ki se jim ne ljubi pisati svojih del, ondi dolgoigrivi, deloma temnopolti komunisti, pa zopet sportniki, ki so si priborili že toliko in toliko pokalov in kipov itd., itd.

Šestdeset narodov je zastopanih v Cambridgeu: beli, črni, polučrni, žolti, rdečkasto sivi, da celo vijoličasti — sploh vseh barv.

Toda vsi temnopolti, pa naj so tudi principi ali maharadže, so za Angleže pač temnopolti, ki so jim njihove vrste neizprosno zaprte.

En pojem je, ki za vedno veže vsakega slušatelja Cambridge-a: gentleman. Pred dve sto leti je rekel lord Chesterton: »Najlepše v Cambridge-u je, da je tam dva tisoč mladih ljudi, ki raje igra izgube, kakor da bi jo igrali nefair.« Ta duh preveva univerzo, in kdor se proti temu pregreši... toda to se do današnjega dne ni še nikdar zgodilo.

Koležni sistem je najizrazitejši primer za angleški značaj. Ze zgodovina kolegijev! Iz samostanskih šol so nastali prvi kolegiji kot deli univerze. Kakor je rasla vedoželjnost tudi v svetnih stanovih, tako so nastajali kolegiji z današnjimi svrhami. Red v njih, ki se je izkazal kot smotren, se od 10. stoletja do danes ni nič izpremenil. V Londonu in drugih vseučiliških mestih, kjer so uvedli celinski visokošolski sistem, se vračajo po slabih izkušnjah h koležnemu sistemu.

Število slušateljev po kolegijih je omejeno. Tako ima Oxford na svojih 26 kolegijih približno 5000 dijakov, Cambridge pa na 34 kolegijih nad 6000. Vzgoja v kolegijih, ki so v vsakem zastopane vse fakultetne smeri, je izključno na osebnost. Profesorji in tutorji, (privatni učitelji) poučujejo samo v kolegijih, v katerih stanujejo sami in njihovi dijaki. Seveda so pa ogromni naravoslovski laboratoriji odprti dijakom vseh kolegijev. Vsak teden enkrat obišče dijak svojega profesorja ali tutorja, da se pogovori z njim glede dela v prihodnjem tednu. Vsak teden mora oddati vsak dijak »essay« o uspehih svojih raziskavanj. Na ta način se študij ostro obmeji in delo dobi osebno značaj. Obenem se premaga začetniška negotovost in lahkomišelnost zanemarjanje naukov je skoraj nemogoče.

Mnenje, da je osebna svoboda angleškega koležnega dijaka skrajno omejena in ohranjena, je napačno. Res mora biti dijak zvečer ob določeni uri doma; obiskovati sme samo lokale, ki jih naveda poseben seznam; razen tega se mora v družbi, kjer je obvezan nositi vseučiliško čepico in znak (cap and gown) spodobno obnašati, in tudi piti ne sme čez mero. Toda vse to itak od vsakogar zahteva spodobnost po vseh deželah! Ker stremi vzgoja po kolegijih bolj za razvojem plemenite človeške osebnosti kakor za strokovno izobrazbo, je disciplina nekaj ob sebi umevnega. Dijak je ne občuti kot verigo, ker se

Zelna svečanost za irske borilce za svobodo. V spomin irskim borilcem za svobodo, ki so bili leta 1916 v angleških vojnih sodiščih obsodeni na smrt in usmrčeni, se je vršila v Dublinu na grobu irskih vojakov. Na sliki vidimo duhovščino, ki gre v spremstvu irskih vojakov na grob. Na levi: Irska zastava na pol droga.

ni prostovoljno pokorava. Vsekakor pa »protorije«, ki morajo paziti na red, in njihovi pomočniki »bulldoggi« med dijaštvom ne uživajo simpatij, marveč morajo prestati dokaj posomeha.

Iz sivih zidov Oxforda in Cambridge-a dobiva angleški narod že stoletja svoje voditelje — »best brains«.

Junak ledenega morja obešen

Berlin, 9. maja.

Listi prinašajo poročilo »United Press« iz Revala, ki pravi, da so pred kratkim sovjetske oblasti obsodile kapitana ledolomilca »Krasina« Jokki Eggija v Arhangelsku na smrt. Eggi, po rodu Estonec, je bil kapitan sovjetske mornarice. L. 1928 je prevzel poveljstvo ledolomilca »Krasina« in bil tako prav za prav dejanski vodja rešilne ekspedicije, ki je rešila del Nobilevega moštva. Do čim so tedaj proslavljali profesorja Samojloviča po vsem svetu kot rešitelja ponesrečenec z rakoplova »Italia«, je bilo ime Eggija le malokomu znano. In vendar se morajo Nobilevi ljudje v prvi vrsti zahvaliti njegovemu vodstvu in njegovi prisotnosti duha za rešitev. Italijanska vlada je tedaj podarila kapitanu Eggiju visoko odlikovanje.

Pred nekaj dnevi je bil Eggi v Arhangelsku na podlagi denunciacije aretiran radi suma protirevolucionarnega delovanja in sabotaže. Proces se je vršil popolnoma tajno in sodišče ga je obsodilo na smrt. Te dni so ga res v Arhangelsku obesili. Sorodniki arktičnega junaka, ki je na tako strašen način izgubil življenje, ki živijo v Estoniji, so sedaj dobili poročilo o usmrčitvi.

Dež glist

Stockholm, 9. maja.

Nenavaden naravni pojav so lahko včeraj opazovali v okolici med Stockholmom in Karlbergom. Zjutraj okrog 7 se je ulil močan dež. Na veliko začudenje prebivalstva so padali z dežjem izpod neba milijoni rdečih črvov, ki so bili podobni deževnim glistam. Okrog polnočja se je znova še močneje vsul ta nenavaden dež. Švedski meteorologi, ki so prišli iz glavnega mesta, so izjavili, da so najbrže ogromni viharji dvignili črve visoko v zrak in jih daleč zanesli, dokler jih niso deževni oblaki zopet spustili na tla.

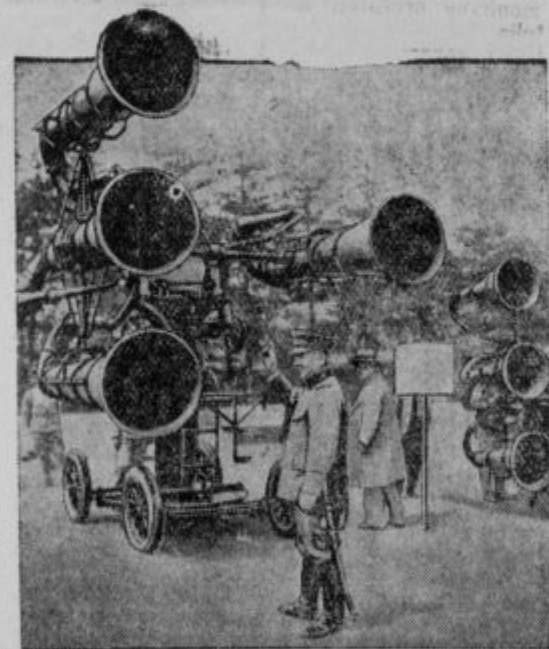
Neki meščan je težko šepal po ulici, ko ga sreča pisatelj. »Kaj pa ti je vendar?« ga vpraša. — »I kaj, na nogah imam čevlje štev. 39, dasi so mi prav le čevlji štev. 42.« — Na prijateljevo začudenje je nadaljeval: »Vidiš, moj sin je pijanec in zapraljivec, moja hčerka se vlačí po plesiščih in tudi moje žene ni nikoli doma. Tako je edino moje veselje le še takrat, kadar si te čevlje sezujem.«

Ponarejevalska afera

Berlin, 10. maja. j. Berlinska policija je odkrila ponarejevalsko afero, ki prehaja že na politično polje. Aretirani so štirje Rusi. Pri ponarejevanju gre za menice, katere je baje izdalo sovjetsko trgovsko zastopstvo v Berlinu. Trgovsko zastopstvo je v resnici koncem preteklega leta izdalo sedem menic v skupnem znesku 83.000 dolarjev. Očividno je enemu izmed ponarejevalcev prišla v roke ena omenjenih menic, po kateri je potem napravil falzifikate, ki so se glasili na enak znesek. Falzificirane menice so ponarejevalci ponudili neki trgovki v Berlinu v nakup. Zenska je bila takoj pripravljena plačati 200.000 mark. Policija pa je zvedela o nameravani prevari in je posegla vmes, preden je trgovka plačala denar.

Po mnenju policije gre pri tej ponarejevalski aferi za politično zaroto mednarodnih ponarejevalcev. Ti so izdelovali in spravljali v promet ponarejene menice najbrže zato, da bi diskreditirali pristne menice sovjetskega zastopstva in s tem omajali vrednost červonca. Pristnih 7 menic se glasi kakor omenjeno na 83.000 dolarjev. Isto vsoto izkazujejo tudi ponarejene menice, s čemer so ponarejevalci očitno nameravali tudi prave menice razpečati kot falzifikate.

Kakor se čuje, je nameravala ponarejevalska družba še nadaljnje falzifikacije v višini 5 milijonov mark.

60 km daleč se sliši brnenje letala. Japonska armada je dobila nove aparate s slušali, ki na 60 km daleč napovedujejo prihod letala in označijo tudi višino in smer letala.

170 ur živi zakopani

Šest rudarjev belgijskega rudokopa v Bounage je kamenje popolnoma zasulo in so morali 170 ur, torej cel teden, vztrajati pod zemljo, preden so jih mogli rešiti. Pretresljivi prizori so se odigrali, ko so rešenci po tolikem času zopet prišli na svetlo.

Earl Derr Biggers:

Kitajčeva papiga

58

Holley je premišljeval. »To je resen pomislek. Toda bil je Maddenu vdan — zato ga je bilo treba odstraniti. Hoteli so vdano jagnje imeti v krempljih samo in brez pomoči. Morda ta razlaga malce šepa, toda za sedaj ne vem boljše. Kaj morete sicer ugovarjati mojemu naziranju?«

»Dolga izkušnja me uči, da je lahko zelo usodno, če se človek preveč krčevito oprime kake teorije. Potem ji poskuša vse prilagoditi. Toda vedno sem se še prepričal, da je bilo mogoče boljše, če se nisem zaigrizel v nobeno teorijo. Za enkrat pa seveda odkrito priznavam, da tavam v temi. Treba bo paziti in čakati, morda kmalu najdemo pravo sled.«

»Upajmo,« je vzdihnil Bob. »Žal slutim, da ne bomo mogli dolgo opazovati in čakati. Preslepil sem Maddena, da se bosta danes z gospodom Draycottom sešla v Pasadeni. Kmalu se bo vrnil praznih rok ter bo zahteval pojasnila.«

»Nesrečno naključje!« je skomizgnil Chan. »Draycott in on sta se zgrešila. Kaj podobnega se je že večkrat zgodilo, če sta se domenila za sestanek dva tuja si človeka.«

»Mogoče. Zato le želim, da se vrne dobre volje! Drugače bi utegnil zopet seči po samokresu Billa Harta in misel, da bi ležal tam kje za posteljo in kazal le svoje čevlje, mi nikakor ni simpatična.«

16. poglavje.

Solnce je zašlo za daljne snežnike; škrlatno je žarela puščava v siju zvezd. Živo srebro v toplomeru.

ki je visel na verandi, je začelo naglo in neusmiljeno padati. Oster veter je bril čez golo pustnjo in samota je težila dremajočo zemljo.

»Sedaj smo potrebni tople jedi,« je menil Chan. »Z vašim dovoljenjem bom odprl nekaj škatelj.«

»Le nikarte škatle z mišjico!« se je pošalil Bob.

Holley se je že davno poslovil. Mladi Eden je sam sedel pri oknu in strmел v mračni molk. Amerika ima še dovolj prostora, je razmišljal. Ali vedo to vrveče množice, ki se sedaj prerivajo po podzemeljskih železnicah, ki v šumnih restavracijah hrepeneče škrlijo za praznimi stolicami ter končno upehane in zgarane splezajo tja gori v podstrešne luknje, ki jih imenujejo svoj dom? V puščavi je dovolj prostora za komolce, prostora, da se človeku širijo prsi! Obenem pa tare človeka plaha skrb, kajti puščava mu kruto razodeva, kako smešno majhna stvar je človek v vesoljstvu.

Chan je postavil na mizo poln pladenj jedil z razen kadeče se prstene skledice ter povabil Edena, naj zajame.

»Premišljeval sem, Charlie,« je modroval mladi tovariš, »in sedaj vem, zakaj me samota vedno vznemirja. Sam sebi se tukaj zdim čisto majhen. Pogledje venkaj veličastno daljo; odkod naj si vzamem poguma, da bi se v svetu napihoval, kakor bi me res kaj bilo?«

»Za belega moža taka izkušnja ni slaba,« je pritrdil Azičje. »Kitajcu tako občutje vedno tiči v srcu. Ve namreč, da je najneznatnejši prašek na robu večnosti. In posledica? Zato je skromno tih in ponižen. Nima razburkanih živcev, kakor hlastajoči Kavkazijec.«

»Da in zato je najbrž srečnejši!«

»Gotovo!« Mirno je ponudil tovarišu konservo

lososovine. »V San Francisku sem videl belega moža vedno vročnega in razburjenega. Njegovo življenje je kakor vročica, ki je vsak dan hujša. Cemu? Kje se konča? Prav tam, kjer se konča Kitajčevo bitje — mislim.«

Ko sta povečerjala, je hotel Bob pomagati pomivati posodo, a je oni vljudno odklonil. Zato je odšel v izbo in pripravil zvočnik. Napovedalčev glas je napolnil mirno sobo.

»Sedaj, gospoda, vam nudimo nekaj prav posebnega: Pela bo od vseh oboževana gospodična Norma Fitzgerald, ki gostuje v komediji »Junjska noč.«

In razlegel se je čudovito čist sopran. Chan in njegov mladi prijatelj sta ginjena poslušala.

»Zopet ena mnogih skrivnosti belega moža! Človek je človeku tako blizu, a vendar sta si tako daleč narazen. To damo morava poiskati!«

»Kako pa?« je vprašal Bob.

»Bo že kako!«

Chan je tiho odšel in Bob je odprl knjigo. Čez dolgo časa ga je zmotil telefon.

Filmovci so tu v mestu!« je oznanil jasni glas Pavle Wendell. »Pridite no sem!«

Pohitel je v svojo sobo. Chan je v patiju zakuril ogenj in čepel ob kaminu. Soj ognja je trepetal na njegovih debelih licih. Bob se je vrnil s klobukom in postal pri Kitajcu. »No, imate kak nov načrt?«

»Ne! Pravkar sem daleč od Maddenove farme. Sem v Honoluluju, kjer noči toplo in ljubko božajo, niso trde, kakor mrzla puščavska noč. Priznam, da se moja duša bori z domotožjem. Mislim na skromno hišico, kjer gore pisane svetilke in je zbranih mojih deset otrok.«

»Deset? Moje spoštovanje, vrli očel!«

Ljudska knjižnica: Iz založništva Jugoslavne, knjigarnar v Ljubljani: 29 zvezek: Savinec; 28 zvezek: Zlati; 27 zvezek: Zlati; 26 zvezek: Zlati; 25 zvezek: Zlati; 24 zvezek: Zlati; 23 zvezek: Zlati; 22 zvezek: Zlati; 21 zvezek: Zlati; 20 zvezek: Zlati; 19 zvezek: Zlati; 18 zvezek: Zlati; 17 zvezek: Zlati; 16 zvezek: Zlati; 15 zvezek: Zlati; 14 zvezek: Zlati; 13 zvezek: Zlati; 12 zvezek: Zlati; 11 zvezek: Zlati; 10 zvezek: Zlati; 9 zvezek: Zlati; 8 zvezek: Zlati; 7 zvezek: Zlati; 6 zvezek: Zlati; 5 zvezek: Zlati; 4 zvezek: Zlati; 3 zvezek: Zlati; 2 zvezek: Zlati; 1 zvezek: Zlati.